

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну

Кафедра мистецтва та дизайну костюма

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Проектування авторської колекції одягу на основі дослідження готичної
субкультури в контексті розвитку сучасного дизайну

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн одягу

Виконала: студентка 4 курсу групи Бдо1-21

Освітня підготовка «Дизайн одягу»

Спеціальності 022 Дизайн

Малиновська Є.Д.

Науковий керівник д. філос. Чуботіна І.М.

Рецензент

Київ 2025

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну

Кафедра мистецтва та дизайну костюма

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн одягу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри МДК

д.мист. проф. Наталія ЧУПРИНА

“ ____ ” _____ 2025 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Першого (бакалаврського) рівня

Малиновської Єлизавети Дмитрівни

1. Тема кваліфікаційної роботи Проєктування авторської колекції одягу на основі дослідження готичної субкультури в контексті розвитку сучасного дизайну.

Науковий керівник Чуботіна Ірина Михайлівна, д. філос., проф. затверджені наказом КНУТД від « ____ » _____ 2025 р. № ____

Вихідні дані до кваліфікаційної роботи наукові публікації, статті, навчальна література та джерела за темою дослідження, проєктування та розробка колекції жіночого одягу на основі дослідження всього спектру (візуальних, стилістичних проявів) напрямлення готичної субкультури.

Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): Вступ, Розділ 1. Аналітичний, Розділ 2. Проєктний, Розділ 3. Реалізації дизайн-проєкту, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.

Дата видачі завдання

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапу кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	Березень 2025	
2	Розділ 1. Аналітичний	Березень 2025	
3	Розділ 2. Проектний	Квітень 2025	
4	Розділ 3. Реалізація дизайн-проекту	Травень 2025	
5	Висновки	Травень 2025	
6	Оформлення кваліфікаційної роботи (чистовий варіант)	Червень 2025	
7	Подача кваліфікаційної роботи науковому керівнику для відгуку (за 14 днів до захисту)	Червень 2025	
8	Подача кваліфікаційної роботи для рецензування (за 12 днів до захисту)	Червень 2025	
9	Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	Червень 2025	
10	Подання кваліфікаційної роботи завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	Червень 2025	

З завданням ознайомлений:

Студент _____ Єлизавета МАЛИНОВСЬКА

Науковий керівник _____ Ірина ЧУБОТІНА

АНОТАЦІЯ

Малиновська Є.Д. Проектування авторської колекції одягу на основі дослідження готичної субкультури в контексті розвитку сучасного дизайну. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 022 Дизайн - Київський національний університет технологій та дизайну, 2025 рік.

В кваліфікаційній роботі розроблено колекцію моделей сучасного жіночого одягу для середньої вікової групи на основі дослідження всього спектру (візуальних, стилістичних проявів) напрямлення готичної субкультури. Моделі розроблені на фігуру 158-88-96, II повнотна грапа. Обрано джерело готичної субкультури, роботі проаналізовано історію готики, її започаткування та розвиток напрямлень, її вплив на актуальні модні тенденції. Розроблено фор-ескізи та фінальні ескізи колекції, виконані моделювання на основі базових конструкції та розроблено лекала для колекції. Проведено аналіз методів розробки, обґрунтування процесу пошиву та вто та складена технологічна послідовність на обрані моделі.

Ключові слова: *готика, субкультура, дизайн одягу, колекція, мода.*

ANNOTATION

Malynovska Y.D. Designing an author's clothing collection based on research into the Gothic subculture in the context of the development of modern design. – The manuscript.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 022 Design - Kyiv National University of Technologies and Design, 2025.

In the qualification work, a collection of models of modern women's clothing for the middle age group was developed based on a study of the entire spectrum (visual, stylistic manifestations) of the Gothic subculture direction. The models were developed for a figure of 158-88-96, II full size. The source of the Gothic subculture was selected, the work analyzed the history of Gothic, its beginning and

development of directions, its influence on current fashion trends. Preliminary sketches and final sketches of the collection were developed, modeling was performed based on basic designs and patterns for the collection were developed. An analysis of development methods, justification of the sewing process and the technological sequence for the selected models was carried out.

Keywords: *gothic, subculture, clothing design, collection, fashion.*

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	4
ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ	
1.1. Історія та виникнення готичної субкультури.....	12
1.1.1. Філософське і культурне підґрунтя виникнення готичної субкультури.....	14
1.1.2 Вплив історичних стилів на становлення готичної моди.....	15
1.2. Ретроспектива розвитку готичної моди та її підвидів.....	17
1.3. Характерні риси сучасної готичної субкультури та її вплив на моду.....	19
1.3.1. Історичне формування та основи готичної субкультури.....	22
1.3.2. Еволюція готичного стилю в моді: від класики до сучасних трендів.....	23
1.3.3. Сучасні тенденції готичного стилю в моді: вплив маскульту та інноваційних технологій.....	23
1.4. Вплив готичної субкультури на сучасний дизайн одягу.....	24
1.4.1. Естетика готики у жіночій моді: переосмислення традиційних символів.....	25
1.4.2. Синтез готики та повсякденного одягу.....	27
1.4.3. Символіка, матеріали та емоційна естетика.....	28
1.5. Готика в сучасному культурному просторі.....	29
1.5.1. Готична естетика у високій моді.....	30
1.5.2. Готика у мас-медіа: кіно, телебачення, музика.....	31
1.5.3. Цифрова готика: соціальні мережі та нові медіа.....	33
1.5.4. Готика як культурний код і символ сучасності.....	34
Висновки до розділу 1.....	35
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТНИЙ	
2.1. Художні образи, перенесені в сучасний костюм.....	36
2.2. Тип споживача, для якого розроблено колекцію.....	42

2.3. Художній образ колекції.....	43
2.4. Призначення колекції.....	51
2.5. Композиційний принцип побудови колекції та колористика.....	53
2.6. Декоративні особливості колекції, аксесуари та доповнення.....	54
2.7. Асортиментний склад колекції.....	56
Висновки до розділу 2.....	59

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ

3.1. Виконання моделей в матеріалі.....	60
3.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделей в колекції.....	61
3.3. Обґрунтування і розробка первинної конструкції виробу.....	68
3.4. Моделювання конструкцій деталей одягу.....	71
3.5. Розробка конструкторської документації на одну з моделей колекції.....	76
3.6. Виготовлення моделей виробів у матеріалі.....	78
Висновки до розділу 3.....	81

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	82
-------------------------------	-----------

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
--	-----------

ДОДАТКИ.....	90
---------------------	-----------

ВСТУП

Готика це не просто стиль, а цілісний світогляд, який знаходить відображення в одязі, архітектурі, музиці, культурі поведінки. Вона завжди була поруч із тінню, з внутрішнім конфліктом і красою похмурого. Водночас готика - напрочуд гнучке явище: вона легко адаптується до нового контексту, зберігаючи свою ідентичність. Саме тому вона не зникає з культурного простору, а продовжує розвиватися в найрізноманітніших формах від андрогінної темної елегантності до гіпержіночної романтичності, від театральної драми до стриманого офісного мінімалізму.

У ХХІ столітті готика все частіше стає частиною високої моди, актуальних трендів. Вона відмовляється бути лише «альтернативою» - навпаки, вона дедалі активніше інтегрується в мейнстрим, змінюючи його зсередини. Сучасна готика - це вже не тільки темний макіяж і корсети, а й чітко сформовані стилістичні напрямки.

Актуальність теми обумовлена тим, що готика як культурне явище давно вийшла за межі лише музики чи одягу. Вона стала способом самоідентифікації для багатьох поколінь: від фанатів Bauhaus і The Cure до сучасних прихильників dark academia, vampirescore та готичного мінімалізму. В сучасній моді особливу увагу привертають вікторіанська, романтична та корпоративна готика стилістичні напрямки, що поєднують емоційність з елегантністю, драматизм з інтелектуальністю, темну естетику з сучасним функціоналізмом. Вони дають змогу переосмислити класичні елементи через призму актуальних форм, матеріалів і культурних запитів.

Сьогодні мода вимагає не просто краси, а концепції. Ідеї готики дозволяють створювати складні, глибокі образи, що резонують із внутрішнім світом сучасної людини. Особливо це актуально для молоді, яка часто шукає себе у відстороненні від глянцю, в ніші, у тиші, в темряві в усьому, що пропонує готика.

Моя авторська колекція досліджує готику саме крізь ці три напрямки: вікторіанський як посилення до історичного джерела та емоційної пишності, романтичний як інтимний, естетизований погляд на себе, та корпоративний як спосіб адаптації темної естетики до вимог сучасного життя і дрес-коду.

Метою дослідження є виявлення актуальних образно-проектних рис костюма готичної субкультури, зокрема вікторіанської, романтичної та корпоративної готики, а також їх трансформація в процесі проектування авторської колекції сучасного одягу.

Для досягнення мети були поставлені та вирішені такі **завдання**:

- проаналізувати соціально-культурні та історичні передумови формування готичної субкультури та її різновидів;
- визначити вплив сучасних технологій, індустрії моди і культури на розвиток готичних стилістичних напрямків;
- систематизувати основні образно-художні характеристики готики в мистецтві, музиці, кінематографі та сучасному дизайні;
- обґрунтувати принципи трансформації класичних готичних елементів у сучасному дизайні одягу для різних сегментів ринку.

Об'єктом дослідження є середовище готичної субкультури, її естетика, символіка та художньо-образні властивості. **Предметом дослідження** є проектні рішення у створенні одягу, які трансформують і адаптують готичні мотиви в сучасні авторські колекції.

Методи дослідження. Для аналізу літературних і візуальних джерел використано літературно-аналітичний і візуально-аналітичний методи. Для трансформації визначених образно-проектних рис у принципи створення одягу застосовано метод трансформації. Виокремлення ключових естетичних рис готики здійснено методом систематизації та узагальнення. Видозміна цілісного образу на окремі риси для використання в колекції за допомогою методу асоціацій.

Елементи наукової новизни одержаних результатів:

- обґрунтовано вплив розвитку готичної субкультури та її різновидів вікторіанської, романтичної та корпоративної готики на формування сучасних художньо-проектних рішень у дизайні одягу,
- визначено ключові естетичні та символічні характеристики готики як культурного феномену, а також методи трансформації цих рис для використання в авторських колекціях одягу,
- проведено аналіз циклічності появи готичних мотивів у масовій моді та їх адаптації під вимоги сучасного ринку;
- здійснено розробку композиційних, колірних та фактурних рішень, що відповідають духу готичної естетики і при цьому актуальні для сучасного модного дизайну.

Практичним результатом роботи є формулювання ключових естетичних та проектних характеристик готичної субкультури (вікторіанської, романтичної та корпоративної готики) та їх трансформація з урахуванням сучасних модних тенденцій. Результати дослідження мають практичну цінність і можуть бути застосовані під час розробки авторських колекцій одягу, що поєднують традиційні готичні мотиви з актуальними напрямками модного дизайну. На основі трансформації отриманих характеристик була створена авторська колекція одягу, що відображає художні, композиційні та символічні риси готичної естетики у сучасній інтерпретації.

Апробація результатів дослідження. Теоритичні результати дослідження було оприлюднено та обговорено на VII Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (Київ, КНУТД, 2025 р.).

Дизайн-проект моделей одягу, розроблену в ході кваліфікаційної роботи, предствлено в програмі XXV Міжнародного конкурсу молодих дизайнерів-модельєрів «Печерські каштани» (Київ, КНУТД, 2025 р.).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи складає 103 сторінки; обсяг основної частини роботи складає – 88 сторінок; додатки складають 15 сторінок.

РОЗДІЛ 1

АНАЛІТИЧНИЙ

Готика як культурне й естетичне явище має багатовікову історію, що виходить за межі архітектури та мистецтва, трансформуючись у впливову естетичну систему, актуальну і в сучасній моді. Вона поєднує риси середньовічної містики, романтичної меланхолії та постмодерної іронії.

У цьому розділі розглядаються основні культурологічні витoki готичної естетики, її етапи трансформації та взаємодія з філософськими і художніми контекстами. Такий аналіз дозволяє глибше зрозуміти, як готика з історичного стилю перетворилася на багат шарову систему символів і виразів у сучасному дизайні.

1.1. Історія та виникнення готичної субкультури

Готична субкультура сформувалася наприкінці 1970-х — на початку 1980-х років у Великій Британії як відгалуження постпанку. Вона поєднала в собі естетику похмурості, інтерес до містицизму, антикультури та ретроспективне захоплення історичними періодами, зокрема Вікторіанською епохою. Зародження готичної субкультури пов'язане з музичним рухом, у центрі якого були такі гурти, як Bauhaus, Siouxsie and the Banshees, The Cure, Joy Division, які створили специфічне звучання та образність, що стали визначальними для стилю [Додаток Б].

"Готична сцена, що виникла наприкінці 1970-х та на початку 1980-х років у Великій Британії, була відгалуженням пост-панку, що характеризувалася темнішою естетикою, інтроспективною лірикою та захопленням макаброю та романтизмом." [1].

Назва «готика» вийшла із ужитку архітектурного та літературного контекстів, але її зміст був переосмислений молодіжною культурою як символ темного, альтернативного, протиставленого домінантній масовій культурі. В

основі ідеології готів індивідуалізм, ескапізм, естетизація смерті, смутку й краси занепаду.

Готичний стиль охоплював не лише музику, але й зовнішній вигляд: характерні чорні вбрання, мереживо, хрести, елементи вінтажного одягу, специфічний макіяж. Згідно з публікацією *Attitude Clothing*, готичний вигляд ґрунтується на «любові до темного романтизму, драми, контрастів, містики й театралізованості, які уособлюють неприйняття банального» [2].

Готика швидко перетворилася на цілісну субкультуру, яка охоплювала музику, моду, візуальне мистецтво, літературу й навіть філософські настрої. У 1980-х роках це був уже не лише музичний жанр, а комплексна естетична система зі своїми героями, символами, темами та ритуалами.

На ранньому етапі готична субкультура сформувала низку напрямів: романтична готика, вампірська готика, постпанкова естетика тощо. Вони доповнювали одне одного і відображали різні аспекти суб'єктивного досвіду учасників сцени. За словами дослідників, "Рання готична мода була тісно переплетена з музикою та поезією, натхненна вікторіанським траурним одягом та декадентською символікою" [3].

Особливу увагу готи приділяли не лише формі, а й внутрішньому змісту питання ідентичності, меланхолії, критики споживацького суспільства. Це визначало інтелектуальну основу руху, що виділяла його серед інших субкультур того часу.

У 1980-х роках, задовго до комерціалізації готичної естетики через масмаркет (як-от мережа магазинів *Hot Topic*) чи появи кіберготики, зародилася автентична субкультура, зосереджена навколо клубної сцени, зокрема легендарного лондонського *The Batcave*. Цей період став перехідним етапом у формуванні готичного стилю як окремого явища і в моді, і в музиці.

Характерними ознаками зовнішнього вигляду представників сцени були начесане волосся, щедро зафіксоване лаком (часто брендом *Aquanet*), самостійно виготовлені або переобладнані елементи гардеробу з мережива, шкіри, фатину та сітки. Образи створювались у дусі *DIY* (зроби сам), що

підкреслювало індивідуальність кожного учасника субкультури та слугувало формою спротиву мейнстриму

Музика займала ключове місце в самоідентифікації колекції вінілових платівок (12-дюймових LP і 45 RPM) вважались предметом гордості. Концерти готичних гуртів мали ритуальний характер, нагадуючи спільне містичне дійство: повітря було наповнене ароматом гвоздичних сигарет, а пісні, подібно до заклять, створювали особливу атмосферу «нової церкви». Такий опис можна застосувати до виступів Bauhaus, Christian Death, Siouxsie and the Banshees або Specітел музичних колективів, які формували не лише звук, а й візуальну парадигму субкультури [Додаток А] [47].

Початково локалізована у Британії, готична сцена поступово поширилася Європою, Північною Америкою, а згодом і глобально. Глобалізація привела до інтернаціоналізації символів і стилістики, а також появи локальних варіантів готики. Наприклад, у Німеччині сформувався так званий Neue Deutsche Toteskunst, а в Японії - Visual Kei, який запозичив багато готичних елементів і створив власну візуальну мову.

Витоки готичної субкультури слід шукати на перетині музичних, філософських, культурних і соціальних трансформацій постіндустріального світу кінця XX століття. Її історія демонструє, як альтернативна естетика може перетворитися на впливовий культурний код, здатний адаптуватися до нових епох [39].

1.1.1. Філософське і культурне підґрунтя виникнення готичної субкультури

Ідейне наповнення готичної субкультури спирається на культурно-філософське підґрунтя європейської традиції. Насамперед ідеться про вплив літератури англійського готичного роману XVIII-XIX століть (Горас Волпол, Мері Шеллі, Едгар По, Брем Стокер) і подальше переосмислення цих образів у XX столітті.

Готика постає як форма сучасного романтизму, яка загострює конфлікт між особистістю й зовнішнім світом, між реальністю й уявою, між життям і смертю. Це підтверджує твердження в матеріалі Xenos Jewelry: "Готична мода відображає екзистенційні питання та романтичну меланхолію, часто слугуючи візуальним протестом проти сучасного відчуження" [3].

Однією з головних тем є заперечення банальності, ескапізм від рутини й буденності через звернення до містичного, трансцендентного. У готичній культурі важливе місце займають мотиви смерті, руїни, мракобісся, проте вони не несуть лише негативне забарвлення скоріше, вони естетизуються як форма пізнання глибинних пластів буття.

Інтерес до історичного минулого, до середньовіччя та вікторіанства у готів не є архаїзмом, а навпаки спробою знайти свою ідентичність у світі. Як зазначає ресурс Fuga Studios, "Готичний стиль — це не ностальгія, а перетворення історичних посилань на сучасне самовираження" [1].

Готика також апелює до символіки християнства (хрести, культ смерті), але робить це в межах естетичної гри, а не релігії. У цьому сенсі вона споріднена з декадансом, символізмом, сюрреалізмом як напрямками, що прагнули розширити межі звичного сприйняття дійсності,

Таким чином, готична субкультура з моменту виникнення поєднала музичний, візуальний, філософський і культурно-історичний досвід, перетворившись на складне багатопланове явище, здатне до еволюції та адаптації у нових соціокультурних контекстах.

1.1.2. Вплив історичних стилів на становлення готичної моди

Готична мода у своїх сучасних проявах черпає натхнення з багатьох історичних епох, адаптуючи риси архітектури, одягу та етикету минулих століть. Центральними джерелами натхнення залишаються середньовіччя, вікторіанська епоха та бароко, які об'єднуються у візуальному словнику сучасної готичної субкультури.

Середньовічний період, з його культом містичності, символізмом смерті та сакральною архітектурою, формує первинний шар готичного стилю. Готичні собори з високими шпилями, вітражами та складними орнаментами надихнули не тільки художників, а й дизайнерів одягу. Темні тканини, об'ємні силуети, капюшони, багатошаровість все це перегукується з іконографією монастирів, ченців і паломників. Такі візуальні коди стали основою для субкультурної моди, що прагне до внутрішньої інтимності та сакральності.

Вікторіанська епоха вносить у готику сентиментальність, естетику трауру, корсетні конструкції, мереживо, а також фетишизацію смерті. Саме звідси походить характерна любов до чорного вбрання, оксамиту, рукавичок, вуалі та ретельно сконструйованих силуетів. Вікторіанський траур мав суворий етикет чорного одягу, прикраси з волосся померлих родичів, закриті сукні, що підкреслювали тілесну недоступність. У готичній моді це трансформується у вираз прихованої еротики, де фрагменти «траурної естетики» слугують засобом самовираження.

«Готика завжди була пов'язана з образом втрати, пам'яті й смертності, не як відштовхуючими категоріями, а як витонченими, естетично привабливими формами» зазначає Валері Стіл у своїй ключовій праці *Gothic: Dark Glamour* [4].

Бароко і рококо додають готиці театральності, декоративності, гри світла і тіні, та уваги до текстури. Сучасна мода активно цитує ці періоди через використання об'ємних рукавів, рюшів, драпіровок, вишивки та важких тканин, таких як парча та тафта. Готичні стилізації у колекціях Jean Paul Gaultier, Ann Demeulemeester та Alexander McQueen оперують саме цими засобами, перетворюючи історичні елементи на знаки сили, загадки й індивідуальності [Додаток В] [5].

Також не варто забувати про елементи естетики *fin de siècle* занепадницький дух, епатаж і декаданс межі XIX-XX століть. Цей настрій перегукується з готичною філософією у неприйнятті буржуазних цінностей, у тяжінні до містики, зламу норм і театального самовираження. Це стало

основою для появи подальших підстилів романтичного, вампірського чи декадентського готика [2].

Готична мода постає як постмодерний конструкт, у якому історичні стилі не просто цитуються, а трансформуються згідно з актуальним світоглядом субкультури. Вони стають знаками особистого опору, внутрішньої глибини, філософського виклику сучасності.

1.2. Ретроспектива розвитку готичної моди та її підвидів

Готика як естетичний та культурний напрям має глибоке історичне коріння, що охоплює періоди від середньовіччя до сучасності. У контексті моди вона трансформувалась від релігійно обумовлених символів до потужного інструмента індивідуального самовираження. Хоча сучасна готика як субкультура сформувалась у другій половині XX століття, її візуальні та концептуальні коди значною мірою спираються на елементи середньовічної, вікторіанської й декадентської культури.

Витоки готичного стилю в моді можна віднайти у середньовічному одязі: довгі темні накидки, високі коміри, елементи релігійної символіки були частиною естетики, що згодом отримала нове життя у сучасних інтерпретаціях. У XVIII-XIX століттях, в епоху романтизму та пізніше у вікторіанському періоді відбувся справжній розквіт «темної елегантності», яка лягла в основу романтичної готики. Теми смерті, трауру, естетизація меланхолії стали модними і цей код донині є впізнаваним у сучасній готичній моді.

У 1980-х роках готична субкультура остаточно оформилася як окремий напрям у рамках постпанкової сцени. Назви субкультури (Goth subculture) та музичного жанру готичний рок (Gothic Rock) почали активно використовуватись саме в цей період. І хоча термін «gothic» фігурував у пресі ще у 1960-х роках, закріпився він лише після публікацій у музичних виданнях Melody Maker і NME, де спершу мав іронічне забарвлення та вказував на

«варварську» похмурість і простоту звучання нової хвилі гуртів [17]. Однією з перших груп, які отримали цей ярлик, стала Joy Division, а подальше поширення терміну часто пов'язують із Іеном Естбері (Southern Death Cult) та його жартівливими прізвиськами «Граф Візігот» і «готичний гоблін», адресованими музикантам та фанатам [Додаток Б] [17].

У цей період формується й візуальна складова субкультури. Характерними ознаками зовнішності стали начесане волосся, щедро зафіксоване лаком (Aquanet), саморобні вбрання з мережива, шкіри, фатину та сітки. Одяг відігравав роль не лише естетичного самовираження, але й маркера належності до певного світоглядного кола. Концерти готичних гуртів зокрема Bauhaus, Christian Death, Siouxsie and the Banshees, Specimen набували майже ритуального характеру. Вони сприймалися як містичне зібрання, де атмосфера створювалась завдяки музиці, запаху гвоздичних сигарет і особливому одягу усе це формувало ефект «нової церкви» [Додаток Б] [17].

Друга половина 1980-х стала часом «другої хвилі» готичного року на сцені з'являються такі культові гурти, як Sisters of Mercy, The Mission, Fields of the Nephilim. Деякі колективи першої хвилі розпадаються або змінюють жанрову орієнтацію, натомість готика поступово входить у поле зору мейнстріму, зберігаючи при цьому виразний контркультурний характер [Додаток Б].

У ці роки також починає формуватись розгалуження готичної естетики: романтична готика, вампірська, аристократична та інші варіанти співіснують у межах субкультури. Дослідниця Валері Стіл зазначає: «Готика завжди тяжіла до змішання епох і стилів, вона водночас звертається до минулого й проектує себе у футуристичне або постапокаліптичне майбутнє» [17].

У XXI столітті готична мода не зникла, а навпаки трансформувалась у більш складне й гібридне явище. Завдяки розвитку цифрових платформ, глобальних онлайн магазинів та впливу модної індустрії готика здобула нову хвилю популярності. Відбулася поява таких форм, як corporate goth, soft goth,

witchy aesthetic, що позначили зміщення фокусу від субкультурної ізоляції до стилістичного синтезу з мейнстримом

Зокрема, такі ресурси, як Attitude Clothing, описують романтичну готику як стиль, що поєднує жіночні силуети, глибокі кольори, мережива, корсети, а також декоративні деталі з натяками на середньовічну естетику та вампірську містику [2]. А на платформі Xenos Jewelry вампірську готику подано як суміш вишуканого декадансу й темної сексуальності, де особлива увага приділяється символіці крові, ночі та безсмертя [3].

Також спостерігається активне повернення елементів траурної моди XIX століття шлейфи, вуалі, камеї, чорний глянець у сучасні ready-to-wear колекції. Наприклад, колекції Ann Demeulemeester (2025) та Alexander McQueen (2025) демонструють це на рівні форм та матеріалів: оксамит, шкіра, розшиті сукні, тотал-блек образи, що поєднують меланхолію й силу [Додаток В] [5, 6].

Ці приклади доводять, що готика як візуальна й філософська система здатна адаптуватися до нових епох, залишаючись вірною своєму естетичному ядру: поєднанню краси й темряви, витонченості та занепаду.

1.3. Характерні риси сучасної готичної субкультури та її вплив на моду

Головною характеристикою готичного стилю є поєднання темряви і романтизму, що проявляється у перевазі чорного кольору, використанні оксамиту, мережива, корсетів, а також елементів символіки смерті, трауру і містики. За словами дослідниці Валері Стіл, «готична субкультура це не просто естетика, це світогляд, що поєднує меланхолію, бунтарство та романтичну ностальгію» [4].

У сучасному вигляді готика значно розширила свої межі. Зараз існує безліч відгалужень, серед яких романтична, вампірська, корпоративна, кіберготика, а також нові тенденції, що поєднують готичні елементи з іншими стилями, як-от soft goth або witchy aesthetic. Це свідчить про те, що

субкультура активно адаптується під впливом глобалізації, цифровізації та сучасних культурних трендів.

Також сформувалися основні різновиди таких готичних напрямлень:

Андрогінна готика. Стиль, в якому стираються гендерні межі: одяг одночасно має жіночі й чоловічі риси. Часто використовують об'ємні плащі, прямі силуети, темні кольори, мінімалістичний макіяж і аксесуари без вираженого гендерного коду. Відсутність яскраво виражених статевих ознак підкреслює містичність і загадковість.

Антикварна (класична, вікторіанська, романтична) готика. Наслідуює одяг XIX століття: корсети, довгі спідниці, мережива, високі коміри, оксамитові тканини, капелюхи. Особливий акцент на деталях, вишуканості, а також атмосфері меланхолії і ностальгії. Часто використовується глибокий чорний, бордовий, темно-синій кольори.

Вампірська готика. Відтворює образи вампірів із міфів і літератури: бліда шкіра, темний одяг із глянцем (шовк, атлас), плащі, високі коміри, червоні акценти (кров), гострі деталі. Стиль містить елементи театральності і сексуальної привабливості, поєднуючи темряву з гламуром.

Вестерн-готика. Поєднує естетику дикого заходу з готичними мотивами, шкіряні куртки, широкі капелюхи, бахрома, темні кольори, елементи ретро рок-стилю. Образ виглядає більш «диким», бунтарським, але з готичною атмосферою.

Джей-готика («готична Лоліта»). Японський піджанр, який поєднує готику і стиль Лоліта: пишні спідниці, банти, рюші, мережива. Кольори чорний із додаванням білого, бордового, фіолетового. Візуальний образ дуже декоративний, дитячо-казковий, але з темними мотивами.

Джипсі-готика. Поєднує готичні теми з вільними, етнічними мотивами циганської (джипсі) культури: багатошаровий одяг, яскраві аксесуари, шарфи, спідниці, етнічні принти. Часто використовують натуральні тканини і теплі відтінки поряд із класичним чорним.

Кібер-готика. Футуристичний напрямок, що використовує неонові кольори, синтетику, сітки, латекс, блискучі матеріали. Віддає перевагу технологічним і урбаністичним образам, поєднуючи готику з індастріалом та електронною музикою.

Корпоративна готика. Стиль, адаптований до офісного дрес-коду, але з готичними акцентами: строгі крої, темні кольори, мінімалістичні аксесуари, окремі готичні деталі наприклад, чорні оксамитові елементи, шкіряні вставки, витончені прикраси. Виглядає стримано, але зі смаком і індивідуальністю.

Стімпанк-готика. Поєднує готику з ретрофутуристичними мотивами стімпанку: латунні прикраси, окуляри, корсети, шкіряні ремені, шестерінки. Колірна палітра чорна, коричнева, бронзова. Стиль нагадує альтернативний ХІХ століття з фантазійним техно-нахилом.

Трайбл-готика. Інспірована етнічними мотивами і племінними візерунками. У одязі часто використовують принти з символами природи, тварин, геометричні узори. Поєднує в собі готичну темряву з природністю і містикою первісних культур.

Фейрі-готика. Стиль, що нагадує образи казкових і фентезійних істот темних фей, лісових духів. Часто використовуються прозорі тканини, легкі силуети, кольори чорний, темно-зелений, фіолетовий. Елементи природи квіти, листя, пір'я підкреслюють містичність.

Фетиш-готика. Напрявлення, що використовує одяг із латексу, шкіри, лакованих матеріалів, блискучих поверхонь. Часто містить елементи BDSM-естетики ремені, кільця, маски, корсети. Образ підкреслює сексуальність і експериментальність, водночас зберігаючи готичну тематику темряви і містики [Додаток Г] [4].

Особливу роль відіграє мода, яка стала потужним інструментом вираження ідентичності у межах готичного руху. Мода в готичній субкультурі не обмежується тільки одягом, це також поведінка, зачіски, макіяж, а також символіка, що надає індивідуальності особливого значення.

Сьогодні готика помітно впливає на основні течії моди. У 2025 році багато дизайнерів, таких як Rokh, Ann Demeulemeester і Yohji Yamamoto, включають готичні елементи у свої колекції, зокрема темні кольори, корсети, об'ємні рукави і шкіру [8, 9].

Такі тенденції пояснюються бажанням сучасної молоді виділитися, підкреслити індивідуальність і водночас зберегти зв'язок із глибшими культурними та історичними пластами. Це підтверджує думку, що «готика це стиль, який постійно змінюється, але завжди залишається способом вираження внутрішніх переживань та світогляду» [1].

Варто також зазначити, що готика має сильний вплив на такі сфери, як музика, кіно, література, що формує цілісну субкультурну екосистему, в якій мода відіграє центральну роль у самовираженні.

1.3.1. Історичне формування та основи готичної субкультури

Початок готичної субкультури пов'язують з музичним жанром готик-рок, що формувався під впливом постпанку та дарквейву. Основними символами готичної субкультури стали темні кольори, переважно чорний, а також використання символіки, пов'язаної з готичною архітектурою, вікторіанською естетикою та окультними мотивами. Вона пропагує індивідуальність, усамітнення, а також цікавиться містикою, темою смерті і трансцендентністю [7].

Готика не лише музичний жанр чи стиль одягу, а й світогляд, що ставить під сумнів традиційні цінності і звертається до темної сторони людської природи. Як зазначає авторка з блогу Fuga Studios, «готична субкультура - це спосіб виразити внутрішні переживання, біль і красу через символіку темряви, меланхолії, а також відчуття чужорідності і ізоляції» [1].

Таким чином, зародження готичної субкультури стало наслідком культурних, соціальних і музичних трансформацій кінця XX століття.

1.3.2. Еволюція готичного стилю в моді: від класики до сучасних трендів

Готичний стиль у моді зазнав значних змін від моменту свого зародження і нині представлений багатогранними напрямками. Спочатку це був темний, часто монохромний одяг, натхненний вікторіанською епохою, середньовіччям і романтизмом. Згодом до нього додалися елементи панку, індустріалу та авангарду, що відобразило широту субкультури.

Як підкреслює дослідниця моди з Attitude Clothing, «романтична готика вирізняється використанням шовку, мережива, бархату, а палітра кольорів доповнюється відтінками червоного, бордового і фіолетового, які не є традиційно готичними, але передають атмосферу таємничості і меланхолії» [2]. Цей напрямок відображає більш жіночний, поетичний бік готики, що часто поєднується із ретро-елементами та вишуканістю.

У 2025 році тенденції моди включають адаптацію готичних мотивів у колекціях великих брендів. Наприклад, Rokh у колекції осінь-зима 2025 використовує темні кольори, багатошаровість і текстури, що нагадують готичну естетику, але з сучасним міським акцентом [8]. Також бренди як Ann Demeulemeester та Yohji Yamamoto активно включають у свої колекції елементи готики, поєднуючи класичні силуети з авангардними формами [9].

Таким чином, еволюція готичного стилю відображає його здатність адаптуватися до змін у суспільстві та модних тенденціях, зберігаючи при цьому основну символіку та філософію.

1.3.3. Сучасні тенденції готичного стилю в моді: вплив маскульту та інноваційних технологій

У сучасному світі готика переживає нову хвилю популярності, що обумовлена як впливом масової культури, так і технологічним прогресом. У маскультурі готичні мотиви активно використовуються у кіно, музиці,

серіалах і відеоіграх, що посилює інтерес до стилю серед молоді та ширшої аудиторії.

Як зазначає Dazed у прогнозі краси на 2024 рік, «естетика New Romantics 2.0 трансформує готичний стиль, об'єднуючи елементи юності, романтизму та футуризму, що відображає зміну сприйняття готики як чогось лише темного і похмурого» [10]. Цей напрямок збагачує традиційну готику світлішими акцентами і фантазійними деталями.

Паралельно з цим у світі моди дедалі частіше використовують новітні технології, такі як 3D-друк, лазерна різка тканин і смарт-текстиль, що дозволяє створювати вражаючі готичні образи з унікальною фактурою і формою. Наприклад, у колекції Alexander McQueen осінь-зима 2025 поєднання класичних готичних мотивів із інноваційними матеріалами створює неповторний футуристичний вигляд [5].

Також зростає популярність етичності та сталого виробництва у готичній моді, що відображає сучасні цінності споживачів. Використання екологічних матеріалів і відповідальне ставлення до виробництва вписується в загальний концепт готики як стилю з глибоким змістом і філософією.

Отже, сучасні тенденції готичного стилю демонструють його здатність поєднувати традиції і інновації, інтегруватися у маскультуру та відповідати запитам нових поколінь.

1.4. Вплив готичної субкультури на сучасний дизайн одягу

Готична субкультура досить сильно вплинула на сучасний дизайн одягу, трансформуючи традиційні моделі та формуючи нові напрямки, які поєднують естетику темряви з інноваціями та функціональністю. Цей вплив особливо помітний у вуличній моді, високій моді (*haute couture*) та альтернативних стилях, що активно інтегрують готичні елементи.

Перш за все, варто відзначити, що готична субкультура з'явилася як форма самовираження та протесту проти домінуючих культурних норм, що

зумовило її глибокий зв'язок із індивідуальністю і нестандартністю. Згодом ці цінності стали основою для дизайнерів, які шукають натхнення у неортодоксальних стилях, матеріалах та конструкціях.

Як наголошують дослідники, "готичний стиль в одязі відрізняється використанням чорного кольору як домінуючого, різних текстур, таких як оксамит, шкіра, мереживо, а також символіки, що відображає тематику містики, смерті і меланхолії" [7]. Ці елементи були адаптовані багатьма відомими брендами, що створили цілі колекції, побудовані на готичних мотивах, збагачуючи їх сучасними силуетами та техніками.

Важливою рисою впливу готики на дизайн є увага до деталей від складних застібок і шнурівок до декоративних елементів, таких як металеві заклепки, ланцюги та хрестики. Ці деталі стали знаковими у багатьох колекціях, наприклад, у роботах Ann Demeulemeester і Yohji Yamamoto, де готичні мотиви гармонійно поєднуються з мінімалізмом і авангардом [6, 9].

Також сучасні дизайнери активно експериментують із поєднанням готичного стилю з корпоративним дрес-кодом, створюючи так звану корпоративну готику стиль, який дозволяє виражати індивідуальність у формальному офісному середовищі за допомогою готичних акцентів.

1.4.1. Естетика готики у жіночій моді: переосмислення традиційних символів

Готика у жіночій моді XXI століття трансформувалася з маргінальної субкультури в мову естетичного опору, яка дозволяє висловлювати індивідуальність та критично ставитися до стандартів краси. Хоча ключовими залишаються темні палітри, складна фактура тканин, багатошаровість і театралізованість, сучасні дизайнери активно переосмислюють класичні готичні символи, інтегруючи їх у контекст гендерної чутливості, нової жіночності та культурної іронії.

Однією з провідних рис сучасної готичної жіночої моди є гра з образом "фатальної жінки" не лише як спокуси чи загрози, а як метафори сили, автономії й усвідомленої суб'єктності. У цьому ключі читається, зокрема, колекція Rokh Fall 2025, у якій темна палітра, шкіряні корсети та складні краї поєднуються з силуетами, що балансують між тендітністю та суворістю. Самі образи це "втілення жіночності, яка не просить дозволу на свою силу" [8].

Значний інтерес викликає і звернення до історичних форм від середньовічного крою до мотивів вікторіанського трауру, але вони подаються не як ностальгія, а як іронічний коментар. Наприклад, Jean Paul Gaultier Couture весна-літо 2025 демонструє образи, в яких класичний чорний мереживний total look та жабо у дусі XIX століття переплітаються з прозорими тканинами, асиметрією і тілесними корсетами, створюючи алюзії на смерть, чуттєвість і перформативність жіночого тіла [11].

«Сучасна готична жінка це не тільки суміш естетики та символіки смерті, але й носійка інтелектуального протесту проти стандартів глянцевої жіночності» [2].

Іншою тенденцією є поєднання готичної моди з елементами фемінізму та постпостмодернізму. Наприклад, у Ann Demeulemeester весна-літо 2025 жіночі образи постають як "естетичні тіні" - з широкими чорними накидками, важкими черевиками і приглушеним макіяжем. У цій інтерпретації готика слугує способом візуалізації "емоційної автономії і заглиблення в особистий внутрішній простір [6].

Таким чином, сучасна готика у жіночій моді це не просто декоративний стиль, а емоційна й інтелектуальна стратегія. Через темну естетику, історичні алюзії та свідомий виклик нормам жіночої краси вона виступає формою опору і самовираження.

1.4.2. Синтез готики та повсякденного одягу

Готична естетика, традиційно пов'язана з контркультурою, поступово інтегрується в повсякденний гардероб, створюючи нові форми модного вираження, що поєднують глибокий символізм і практичність. Цей процес відображає зміну сприйняття готики від маргінального явища до популярного стилю, який зберігає унікальність, але пристосовується до сучасних реалій.

Однією з характерних рис такого синтезу є поява так званого *corporate goth* стилю, що адаптує готичні мотиви під офісний дрес-код. Він поєднує класичні елементи темної палітри, шкіри, оксамиту і мережива з більш стриманими силуетами та формами, прийнятними для робочого середовища.

Такий стиль дозволяє демонструвати власний внутрішній світ через зовнішній вигляд, не виходячи за рамки корпоративних норм. Це показує, що готика трансформується у практичний інструмент створення образу у різних соціальних контекстах.

Крім того, повсякденний одяг з елементами готики сьогодні активно використовує багат шаровість, поєднання різних текстур (оксамит, шкіра, мереживо), гру з пропорціями і акцентами на деталях: шипах, металевих застібках, ремнях. Ця еkleктика відсилає до класичних готичних традицій, оновлюючи їх і роблячи більш універсальними. Як підкреслює блог Fuga Studios, «готичний стиль у моді переживає нову хвилю, розширюючи межі між витонченістю і викликом» [1].

Важливим є і те, що готика в повсякденній моді перестала асоціюватися лише зі смутком чи депресією. Вона стала способом заявити про силу, харизму, індивідуальність. Відомі артисти, як Lady Gaga, популяризують чорний *total-look* як символ незалежності і непокори стереотипам [12].

Отже, синтез готичної естетики та повсякденного одягу це не просто комерційна тенденція, а свідчення культурної адаптації готики в сучасному світі. Вона відкриває нові горизонти для вираження себе через моду і формує

різноманітність готичних образів, які відповідають вимогам часу та різним соціальним ролям.

1.4.3. Символіка, матеріали та емоційна естетика

Готична субкультура відзначається багатством символіки, яка має глибоке історичне та культурне коріння. Символи, використані в готичному одязі, часто несуть потужне емоційне та концептуальне навантаження, формуючи унікальну естетику, яка водночас привертає увагу та викликає асоціації з містикою, романтизмом і меланхолією.

Ключовими символами готики є хрести, лілії, кажани, павутини, черепи, а також елементи, запозичені з вікторіанської епохи, зокрема мереживо, корсети та пишні рукави. Ці мотиви несуть у собі ідеї смерті, трауру, загадковості і глибоких внутрішніх переживань. Як наголошує блог Attitude Clothing, «готична символіка - це своєрідний мову, через яку виражаються почуття і концепції, недоступні звичайним засобам спілкування» [2].

Щодо матеріалів, готика в моді традиційно використовує темні, насичені текстури, оксамит, атлас, шкіру, мереживо, бархат. Ці тканини не тільки створюють візуальний ефект глибини і багатства, але й віддзеркалюють емоційний стан контраст між м'якістю і жорсткістю, прозорістю і непрозорістю. Відомий бренд Ann Demeulemeester, наприклад, у своїх колекціях активно використовує оксамит і шкіру для створення містичної, водночас елегантної атмосфери [6].

Емоційна естетика готики часто асоціюється з почуттями меланхолії, самотності, пристрасі, але також і з силою та незалежністю. Вона відображає глибокий внутрішній світ носія, який не боїться демонструвати складність власних переживань через зовнішній вигляд. Як підкреслює Dazed Beauty Forecast 2024, «готичний стиль це не просто темний образ, це спосіб досліджувати власні емоції та бути чесним з собою» [10].

Символіка, матеріали і емоційна естетика в готичному стилі тісно переплетені, утворюючи цілісну систему знаків, що дозволяє не лише створювати візуально привабливі образи, але й глибоко комунікувати на рівні почуттів і світогляду.

1.5. Готика в сучасному культурному просторі

Готична субкультура, яка виникла у 1980-х роках як піджанр постпанку і андеграундного руху, пройшла значну трансформацію і тепер займає одне з ключових місць у сучасному культурному просторі. Якщо раніше готика асоціювалася переважно з маргінальними колами молоді, які віддалялися від мейнстріму, то сьогодні вона розглядається як багатогранне культурне явище, що проникає у різні сфери життя від високої моди до популярної культури, від медіа до цифрових технологій. Цей культурний феномен, завдяки своїй гнучкості, постійно адаптується до нових умов і водночас зберігає свою унікальність як світогляд і спосіб вираження індивідуальності.

Перш за все, готика в сучасності перестала бути просто стилем зовнішності це складна естетика, яка включає в себе певні символи, настрої, теми і навіть філософію. Вона віддзеркалює складні психологічні стани, такі як меланхолія, ностальгія, прагнення до саморефлексії, а також критичне ставлення до споживацького суспільства. Також готика часто виступає способом дослідження соціальних явищ, таких як відчуження, ідентичність, сексуальність і навіть екологічна тривога.

Культурний простір сьогодні дедалі більше демонструє взаємопроникнення різних медіа, стилів і жанрів, що робить готику особливо актуальною для розуміння сучасних трендів. Завдяки глобалізації і цифровим технологіям, готика стала міжнародним явищем, де місцеві варіації переплітаються з універсальними кодами. Соціальні мережі сприяють популяризації готичних елементів, а також появі нових форм і піджанрів, які враховують сучасні інтереси і смаки.

Таким чином, готика в сучасному культурному просторі є не просто спадком минулого, а живою, динамічною культурною силою, що дозволяє говорити про індивідуальність, мистецтво, ідентичність та соціальну позицію через призму темряви, містики та краси.

1.5.1. Готична естетика у високій моді

Готична естетика відіграє важливу роль у розвитку високої моди, де вона виступає джерелом натхнення для дизайнерів, що прагнуть поєднати емоційність, драматизм і складні візуальні образи в своїх колекціях. Висока мода, відома своєю здатністю постійно експериментувати з формами, фактурами та символікою, неодноразово зверталася до готичних мотивів, створюючи речі, які водночас є елегантними, містичними і провокаційними.

Однією з ключових рис готичної естетики у моді є використання темних, часто чорних кольорів, які символізують містицизм, меланхолію і силу. Проте готика у високій моді це не просто чорний колір, а також багатство текстур, таких як оксамит, мереживо, шовк, шкіра, що створюють багатошаровість і глибину образу. Важливе значення має і силует він може варіюватися від строгого й мінімалістичного до драматично експресивного з великими комірами, корсетами та складними драпіровками.

Відомі дизайнери часто інтегрують у свої колекції елементи, притаманні готичній культурі: крижаний погляд, образи середньовіччя, мотиви вікторіанської епохи, символи смерті і приреченості, але водночас підносять їх до рівня витонченого мистецтва. Наприклад, Александер Маккуїн відомий своїми драматичними, навіть театральними колекціями, де присутні готичні мотиви він поєднував чорні мережива з металевими деталями, використовуючи мотиви скорботи і темного романтизму. Також дизайнер Жан-Поль Готьє у своїх роботах неодноразово звертався до готичних форм,

створюючи авангардні образи, які поєднували класику з бунтарською естетикою [Додаток В] [13].

Сучасні тенденції показують, що готика у високій моді активно впливає і на мас-маркет: бренди, такі як Givenchy, Saint Laurent, і Rick Owens, впроваджують елементи готичної стилістики у свої колекції, роблячи їх доступними більшій аудиторії. У 2020-ті роки спостерігається підвищений інтерес до ретро-готичних образів, які включають масивні аксесуари, корсети, довгі плащі і багат шарові текстури. Така естетика несе в собі як ностальгію за минулим, так і прагнення до унікальності в умовах глобального уніфікованого стилю.

Важливим аспектом є й соціальний контекст: готика у високій моді часто використовується як спосіб заявити про індивідуальність і відмову від масової культури.

Готична естетика у високій моді це поєднання історичних символів і сучасних дизайнерських інновацій, що дозволяє створити неповторний образ, який водночас відсилає до минулого і говорить про актуальні теми сучасності.

1.5.2. Готика у мас-медіа: кіно, телебачення, музика

Готична тематика активно присутня у сучасних медіапроектах, таких як кіно, телебачення та музика, де вона формується як потужний культурний феномен, що впливає на сприйняття готики різними поколіннями, особливо молоддю. Готика в мас-медіа відроджує класичні мотиви темряви, загадковості, містики, протиставляючи їх іноді поп-культурній яскравості, що привертає увагу аудиторії.

В кіно готичні елементи найчастіше пов'язані з жанрами жахів, фентезі та трилерів, але сучасні режисери прагнуть відійти від кліше, роблячи готичну естетику більш глибокою та багатогранною. Культовий фільм Тіма Бертон «Бетмен» (1989) і досі залишається яскравим прикладом поєднання готичних образів із супергеройською міфологією. Особливою популярністю

користуються й нові телесеріали, наприклад, «Пенніворт» (2019) або «Американська історія жахів», які використовують готичні прийоми для створення атмосферної напруги і психологічного занурення у світ темних архетипів.

Музична сцена теж активно впливає на формування сучасної готики. Починаючи з 1980-х років жанри, такі як готик-рок, дарквейв і ембієнт, формували підґрунтя для естетики, що пізніше знайшла відображення і у візуальних проявах. Групи на кшталт The Cure, Bauhaus, Sisters of Mercy заклали основу, а сучасні виконавці, як Chelsea Wolfe або Zola Jesus, продовжують розвивати готичну тематику у музиці, додаючи сучасні звукові елементи. Візуальний стиль виконавців нерідко базується на чорному одязі, драматичному макіяжі та символіці, що перегукується з класичною готикою.

Готика у мас-медіа формує не тільки естетику, а й певний світогляд, що приваблює молодь, яка шукає альтернативу домінуючим культурним нормам. В цьому контексті готика стає простором для рефлексії над соціальними та особистими кризами.

Важливо також відзначити, що готичні образи у мас-медіа часто переплітаються з іншими субкультурами, такими як панк чи металіка, формуючи гібридні стилі. Ця інтеграція дозволяє готиці залишатися актуальною і адаптуватися до мінливих культурних трендів.

Сучасні медіа активно формують та трансформують готичну естетику, поширюючи її через кіно, телебачення та музику, що робить готику впізнаваною і близькою широкому колу глядачів та слухачів, зберігаючи її символічну глибину і культурну значущість.

1.5.3. Цифрова готика: соціальні мережі та нові медіа

У сучасному культурному просторі готична естетика активно трансформується завдяки цифровим технологіям і соціальним мережам, що створюють нові умови для її поширення, інтерпретації та популяризації серед молоді. Цифрова готика охоплює не лише візуальні образи, а й певні настрої, музичні тренди, поведінкові моделі, що формуються у віртуальному середовищі.

Соціальні мережі, такі як Instagram, TikTok, і Pinterest, відіграють ключову роль у поширенні готичних трендів, перетворюючи їх у масові явища. Там з'являються різні напрямки: від класичної «dark goth» до більш м'яких варіантів, як «soft goth», «witchy aesthetic», «pastel goth» тощо. Кожен із цих стилів має свої візуальні та символічні відмінності, але всі вони об'єднані готичною тематикою темними кольорами, містикою, інтересом до тем смерті і містичного.

Онлайн-ігри та цифрове мистецтво також стали майданчиками для розвитку готичних мотивів. У відеоіграх часто використовують готичний стиль як частину світобудови: темні замки, таємничі лісові пейзажі, персонажі з містичною аурою. Прикладом може слугувати популярна гра «Bloodborne» (2015), яка стала культовою саме завдяки поєднанню готичної архітектури і моторошної атмосфери [14]. Аналогічно, цифрові ілюстрації й анімації на платформах ArtStation і DeviantArt наповнені готичною символікою, що підкреслює інтерес творчих особистостей до цього жанру.

Варто зазначити, що «soft goth» і «witchy aesthetic» — це частина цифрової готики, що адаптує жорсткі класичні образи в більш легкі, романтичні і водночас містичні версії. Вони часто поєднують елементи готики з сучасними трендами в макіяжі, одязі, та інтер'єрі, роблячи готику більш доступною та поширеною серед молоді. Ці піджанри підкреслюють індивідуальність і самоідентифікацію, відходячи від традиційних стереотипів.

Готика у цифровому просторі перестала бути маргінальним явищем вона стала частиною глобального культурного ландшафту. Соціальні мережі, цифрове мистецтво та онлайн ігри дозволяють готиці постійно оновлюватися, залишаючись актуальною та цікавою для нових поколінь. Це дає можливість не лише зберегти класичні готичні цінності, але й розвивати їх у нових формах, які відповідають запитам цифрової епохи.

1.5.4. Готика як культурний код і символ сучасності

Готика сьогодні перестала бути просто субкультурою або стилем у мистецтві вона перетворилася на потужний культурний код, який відображає глибокі соціальні, психологічні та естетичні настрої сучасного світу. Цей код функціонує як засіб комунікації, самовираження і навіть критики сучасного суспільства.

Готична естетика і символіка апелюють до тем, що традиційно вважалися «темними» або табуйованими смерть, меланхолія, відчуження, містика, підсвідоме. Однак у сучасному контексті вони набувають нового сенсу, стаючи формою рефлексії на кризові явища глобальної доби: екологічні катастрофи, політичну нестабільність, технологічну дезорієнтацію, фрагментацію ідентичності.

Психологічно готика виступає як спосіб впоратися з відчуттям тривоги та невизначеності, яке відчують багато людей у 21 столітті. Вибір готичних образів і символів це акт визнання складності і неоднозначності сучасного життя, а також спроба знайти в цьому красу і глибину. Готика, таким чином, стає своєрідним «прихистком» для тих, хто шукає автентичність і сенс.

Крім того, готика активно використовується як культурний ресурс у мистецтві, моді, музиці та дизайні, де вона стає виразником індивідуальності і протесту проти стандартизації. Готика в сучасному культурному просторі це не просто стиль або мода, а складний багатоплановий культурний код, що відображає зміни в свідомості, цінностях і світогляді сучасної людини. Вона

поєднує в собі естетику темряви і меланхолії з прагненням до глибини, смислу і автентичності, відповідаючи на виклики часу.

Висновки до 1 розділу

У першому розділі було здійснено ґрунтовний аналіз готичної субкультури як багатогранного культурного явища, що формувалося на перетині музичних, візуальних, філософських і соціальних тенденцій. Вивчення її витоків засвідчило зв'язок готики з історичними уявленнями про романтизм, декаданс і символізм, що надалі отримали нове прочитання у контексті постпанку та альтернативної сцени 1980-х років. Було розглянуто естетичну палітру готики, де особливе місце посідають теми смерті, меланхолії, тілесності, релігійності та театралізованої виразності.

Проаналізовано вплив готичної субкультури на розвиток сучасного дизайну одягу, в якому поєднуються елементи історичного костюма, постмодерного цитування та індивідуалізму. Стильова різноманітність (від вікторіанської готики до корпоративної) свідчить про багатовекторність готичної моди, яка знаходить відображення як в андеграунді, так і в високій моді.

Окрема увага була приділена сучасному культурному контексту, де готика виходить за межі субкультурного середовища й інтегрується в масову культуру, діджитал-простір, кіно та візуальне мистецтво. Її трансформація в умовах глобалізованого світу демонструє збереження основоположних цінностей при одночасній адаптації до нових форм комунікації та візуального коду.

Загалом, готична субкультура виступає джерелом глибоких смислів і візуальних архетипів, які продовжують впливати на сучасне мистецтво та дизайн, зокрема у створенні авторських концептуальних колекцій одягу.

РОЗДІЛ 2

ПРОЄКТНИЙ

У сучасному дизайні костюма готична субкультура асоціюється з особливим стилістичним напрямом, який поєднує в собі романтизм, меланхолію і драматизм. Цьому стилю притаманна увага до темних кольорів, складних силуетів і символіки, що відображає внутрішній світ носія прагнення до самовираження через глибокі емоції, контрасти і еkleктику. Готика у моді поєднує історичні мотиви з сучасними тенденціями, надаючи образам загадковості, індивідуальності та естетичної виразності.

2.1. Художні образи, перенесені в сучасний костюм

Готика в сучасному костюмі це особливе поєднання минулого і сьогодення, де класичні архітектурні форми і символи набувають нових значень у деталях крою та силуетах. Відтінки чорного, насиченого бордового, глибокого фіолетового стають основою колірної палітри, надаючи виробам глибину і загадовість. Водночас сучасний підхід дозволяє використовувати несподівані контрасти та легші кольорові акценти, що надають образам свіжості і актуальності.

У силуетах простежується вплив середньовічної культури: це сильні, але водночас витончені лінії, які підкреслюють вертикальність і структуру образу, а також різноманітні деталі, що відтворюють готичні арки, вітражі та орнаменти. Матеріали варіюються від традиційних важких оксамитів і мережив до сучасних технічних тканин, які дозволяють зберігати комфорт і свободу руху.

Декоративні елементи це не просто прикраси, а носії символіки, складні вишивки, металеві акценти, візерунки, що нагадують готичні вітражі чи ковані решітки, усе це оживає у вишуканих деталях колекції. При цьому дизайнерські

рішення часто трансформують історичні мотиви, роблячи їх більш легкими, динамічними і придатними для сучасного гардероба.

Особлива увага приділяється текстурам: поєднання матових, блискучих, гладких і фактурних поверхонь створює відчуття глибини і багатшаровості, що є однією з ключових рис готичної естетики. Такі поєднання формують своєрідну гру контрастів між суворістю і делікатністю, жорсткістю і ніжністю.

Аксесуари та дрібні деталі, як от масивні кільця, кольє, шипи або вуалі, підкреслюють загальну концепцію і підтримують цілісність образу. Завершальним штрихом стають зачіски та макіяж, які акцентують увагу на загадковості і драматичності, підкреслюючи індивідуальність і внутрішню силу носія.

Прояви силуетних форм та їх геометричних символів, особливостей пропорційності та членування образів теми-першоджерела. Стиль одягу готичної субкультури характеризується виразною вертикальністю та подовженими формами, що нагадують середньовічну архітектуру. Основними геометричними символами є гострокутний трикутник, що передає напругу та загадковість, а також овальні та колоподібні елементи, які надають образу м'якості. Пропорції часто подовжені, з акцентом на контраст між суворими силуетами і деталями, що створюють багатшаровість.

Крім того, у готичному стилі часто використовуються класичні силуети, як-от кльоші, А-силует. Поєднання гострих і плавних форм робить готичний образ цілісним і впізнаваним.

Колористичні риси дослідженої теми, що застосовуються при створенні колекції. Колористична палітра готичної субкультури традиційно спирається на насичені темні відтінки, серед яких провідне місце займає чорний колір. Окрім нього, у готиці широко використовуються глибокий темно-фіолетовий, смарагдовий, насичений червоний, а також темно-синій. Білий колір часто присутній у варіанті вайт готів або як акценти, що надає образам контрастності та особливої чистоти. Таке різноманіття відтінків дозволяє створювати багатогранні та атмосферні образи (рис 2.1).

Основним кольором колекції є глибокий чорний, який виступає базою для створення стриманих і водночас виразних образів. Для пом'якшення та різноманітності до чорного було введено бордові та молочні відтінки, які розбавляють однотипну кольорову гаму і роблять палітру більш теплою і збалансованою. У деяких образах також присутні білі акценти, що підкреслюють окремі деталі і створюють контраст із загальним темним тоном колекції. Таке поєднання кольорів дозволяє зберегти характерну готичну атмосферу, водночас вносячи акцентні нотки та різноманітності, що робить колекцію гармонійною і сучасною (рис 2.2).

Рис. 2.1. Класичні кольори обраної теми

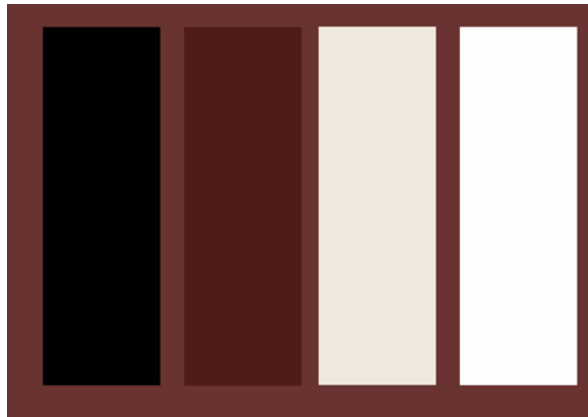

Рис. 2.2. Кольорові поєднання, обрані для колекції

Орнаментально-декоративні властивості обраної теми-першоджерела та їх застосування в колекції сучасного образного костюма. Орнаментально-декоративні елементи готичної субкультури мають глибоке символічне значення та часто включають мотиви, пов'язані з

середньовіччям, вікторіанською епохою, а також містичні і природні символи: мережива, вензелі, кельтські вузли, а також декоративні елементи у вигляді хрестів, розеток та готичних вітражів. В колекції сучасного образного костюма ці орнаменти трансформуються в більш стримані та елегантні форми, зберігаючи характерну деталізацію, але адаптуючись до сучасних тенденцій і технік виконання. Металеві акценти, такі як готичні підвіски, фурнітура зі складним візерунком, можуть використовуватися як делікатні прикраси, а мереживні вставки та вишивка служать як витончене доповнення до силуету, що підкреслює глибину образу.

Видозміни цілісного образу на окремі його риси для застосування в колекції. Головними рисами готичного образу, які були трансформовані для використання в колекції, є складність фактур, глибина образу та багат шаровість, що втілюється через поєднання різних матеріалів оксамиту, шкіри, прозорих тканин, мережива. Елементи стилістичної еkleктики, властиві сучасному переосмисленню готики, адаптовано у витончені силуети, які відповідають актуальним уявленням про елегантність та стриману експресію. Замість надмірної театральності класичної готики було обрано акцент на деталях витонченої фурнітури, об'ємних гудзиках, символічних елементах, які зберігають атмосферу стилю, але в більш стриманому та носибельному варіанті. Макіяж і зачіски, які у традиційному готичному образі мають радикальний характер, були пом'якшені: залишено акцент на контрасті та чіткості ліній, проте без надмірного гриму чи високих начосів, аби зберегти комфорт та сучасну естетику.

Застосування та видозміни фактур матеріалів при перенесенні їх з теми-першоджерела в колекцію образного костюма. Для реалізації колекції були обрані матеріали, які найточніше передають дух і естетику сучасного осмислення готичної культури. Основним став чорний оксамит - класичний матеріал, що характерний для багатьох напрямів готики. Його глибока фактура підсилює скульптурність форм і створює ефект затемнення, який візуально акцентує на внутрішній зосередженості образу. Оксамит застосовувався в

поєднанні з чорним напівпрозорим мереживом, що додає композиціям чуттєвості, характерної для романтичної та вампірської готики.

Особливу роль у колекції відіграє костюмна віскоза з тонкою білою смужкою, яка уособлює сучасну версію корпоративної готики. Її стриманий діловий ритм вдало контрастує з бароковою складністю інших матеріалів, підкреслюючи естетику готичного образу, адаптованого до умов урбаністичного середовища 2025 року.

Водночас у колекції знайшли місце й натуральні матеріали, такі як льон молочного кольору, натуральна шкіра та хутро. Їх застосування не лише розширює тактильну палітру образів, а й виконує практичну функцію захисту тіла. Світлий льон створює враження внутрішнього сяйва серед темної палітри і відсилає до естетики білих готів, тоді як натуральна шкіра й хутро залишаються вірними канонічному вигляду класичної готики. Таке поєднання матеріалів дозволяє підтримати баланс між глибинною експресією теми та вимогами сучасного функціонального одягу.

Опис базових доповнень та аксесуарів, характерних для дослідженої теми, що будуть застосовані в колекції костюма. Аксесуари у колекції відіграють ключову роль у створенні завершеного образу, оскільки саме вони підсилюють стилістичну приналежність костюма до готичної естетики. До основних декоративних елементів було включено жабо, що надає образам вікторіанської витонченості, а також металеві срібні гудзики, готичні броші й капелюшки з вуаллю, які формують силуети з чіткими алюзіями на епоху Декадансу (рис. 2.3).

Для підсилення образу застосовано срібні застібки на гачках, перлини, хрести, а також стрічки, що використовуються як прикраси на шию та у волосся. Такі деталі підкреслюють вишуканість і містичність теми. Доповненням до образів слугують мереживні парасольки, які не лише підтримують романтичну ноту, а й функціонально відсилають до теми ізоляції від сонячного світла, характерної для готичної теми (див. рис 2.3).

або чорні тіні з додаванням срібного блиску, а також темні губи, найчастіше винного або чорничного відтінку. Такий макіяж не є надмірно театралізованим, як у традиційних представників субкультури, а радше поєднує витонченість і містичність із сучасною стриманістю.

Зачіски також адаптовано до потреб сучасного способу життя: вони не перевантажені, але зберігають естетику готичної вишуканості. У колекції були використані акуратні м'які локони, зачіски з ідеально пригладженим волоссям та декоративними шпильками, а також класично пряме волосся, що створює ефект строгості та елегантності. Усі ці рішення дозволяють гармонійно поєднати готичну атмосферу з актуальними тенденціями мінімалізму та зручності, залишаючи за образом емоційну глибину й завершеність (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Варіанти зачісок для застосування в колекції

2.2. Тип споживача, для якого розроблено колекцію

Потенційним споживачем колекції є молода жінка віком від 20 до 25 років, освічена, з витонченим естетичним смаком і глибоким інтересом до мистецтва. Вона тяжіє до готичної стилістики, проте адаптує її до сучасних умов життя поєднуючи романтизм, вікторіанську урочистість та корпоративну стриманість. Її стиль балансує між елегантністю та функціональністю,

дозволяючи виявляти індивідуальність як у повсякденному житті, так і на роботі в культурній чи креативній сфері. Ця споживачка цінує якість, комфорт і символічну насиченість одягу. Вона надає перевагу натуральним, тактильно приємним матеріалам, здатним захистити від зовнішніх умов, водночас залишаючись вишуканими. Образ для неї це спосіб виразити себе, створити атмосферу навколо, залишаючись практичною й незалежною у своїх рішеннях.

2.3. Художній образ колекції

У першому блоці колекції представлено вироби для носіння в весняно-літньому сезоні (для теплої погоди). У ньому поєднуються елементи романтичної та вікторіанської готики з легкістю матеріалів і комфортом сучасного силуету. Основу образів складають вироби з натурального льону молочного кольору, віскози, шифону та тонкого оксамиту, що забезпечують візуальну й фізичну легкість при збереженні характерної готичної драматичності.

Вироби цього блоку мають відкриті деталі оголених плеч, м'які лінії декольте, акцентовану талію і створюють жіночний образ з натяком на стриману чуттєвість. Основна форма подовжений А-силует. Кожен образ зберігає єдину стилістику та декоративну цілісність, формуючи капсульну систему літнього одягу для міського життя.

Velvet Doctrine

У другому блоці колекції представлено вироби для носіння в осінньому сезоні. Він є більш стриманим і вишуканим, у ньому готична стилістика набуває глибини за рахунок щільних, теплих матеріалів оксамиту, костюмної шерсті, пальтових тканин і декоративного хутра. Силуети залишаються жіночними та елегантними, з характерним приталеним верхом і розширенням донизу.

Кольорова палітра зосереджена на чорному з акцентами глибокого бордо. Вироби об'єднані спільними деталями буфами, фактурною фурнітурою та вікторіанськими відсиланнями, що створює цілісну осінню лінію ділової готики.

Velvet Doctrine

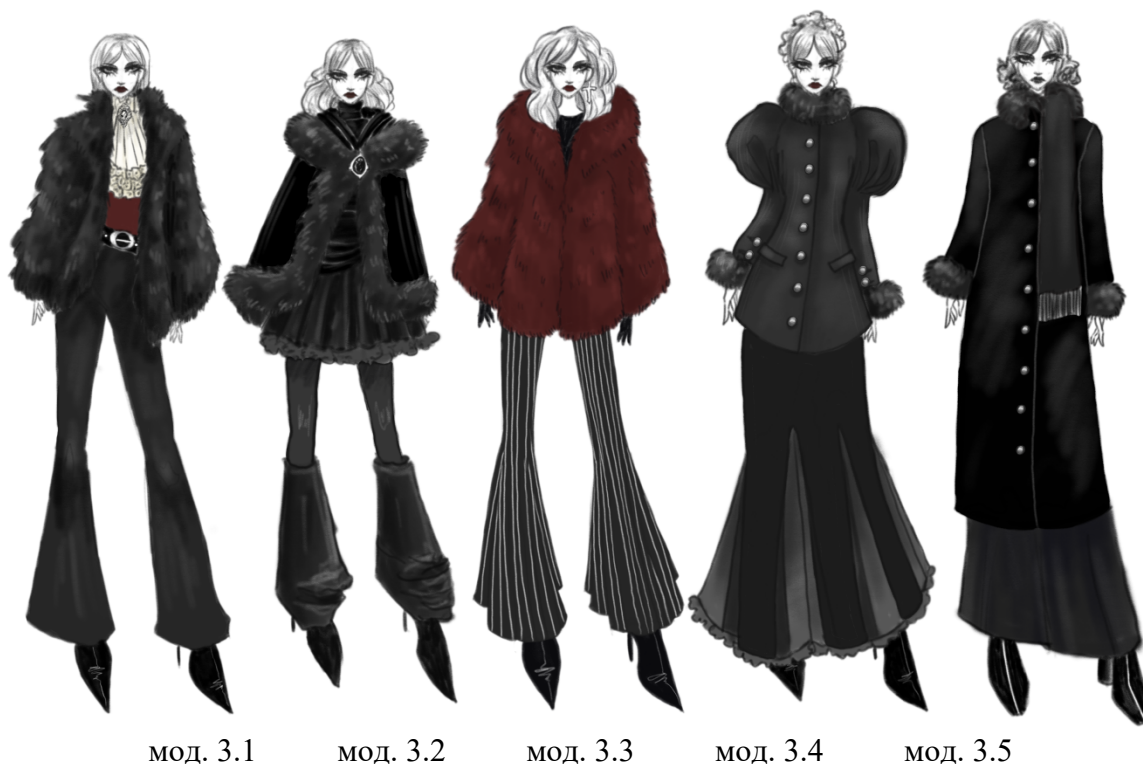

У третьому блоці колекції представлено вироби для носіння в зимовому сезоні. Головну роль відіграють теплі та захисні матеріали - важке хутро, оксамит з підкладкою, пальтові та костюмні тканини. Завдяки ретельному добору фактур і щільності тканин, образи забезпечують комфорт і тепло, при цьому не втрачаючи характерної для готики естетики.

Силуети цього блоку зберігають цілісність колекції, домінує А-силует із приталеним верхом і розширенням донизу, доповнений кльошованими брюками, довгими спідницями та гетрами. Важливою деталлю є декоративне хутряне оздоблення рукавів і комірів, яке підкреслює багат шаровість і статусність образу.

Цей блок вирізняється урочистою строгою елегантністю та виваженістю, поєднуючи вікторіанські мотиви з сучасною зимовою готикою, що робить його ідеальним для святкових та офіційних подій у холодну пору року.

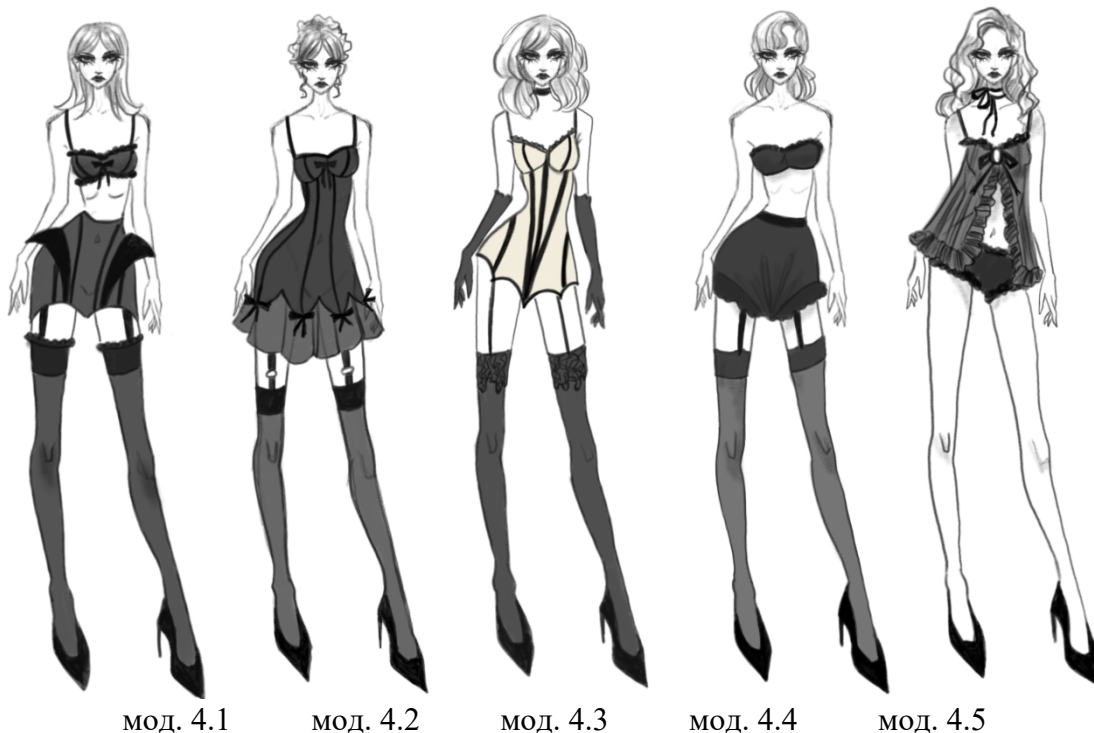
Velvet Doctrine

У четвертому блоці колекції представлено вироби комплектів нижньої білизни для урочистих подій та повсякденності. Він поєднує елементи готичного романтизму та сучасної вишуканості. Вироби вирізняються облягаючими силуетами, що підкреслюють форму тіла, і створюють атмосферу делікатної звабливості.

В основі дизайну контраст прозорих тканин, таких як мереживо і шифон, з більш щільними деталями. Характерні архітектурні вирізи та вінтажні акценти додають виробам індивідуальності, зберігаючи при цьому цілісність загальної готичної естетики колекції. Дизайн нижньої білизни натхненний стилем 50-х років, адаптованим під сучасні тенденції та готичну тематику, що додає виробам ретро-елегантності.

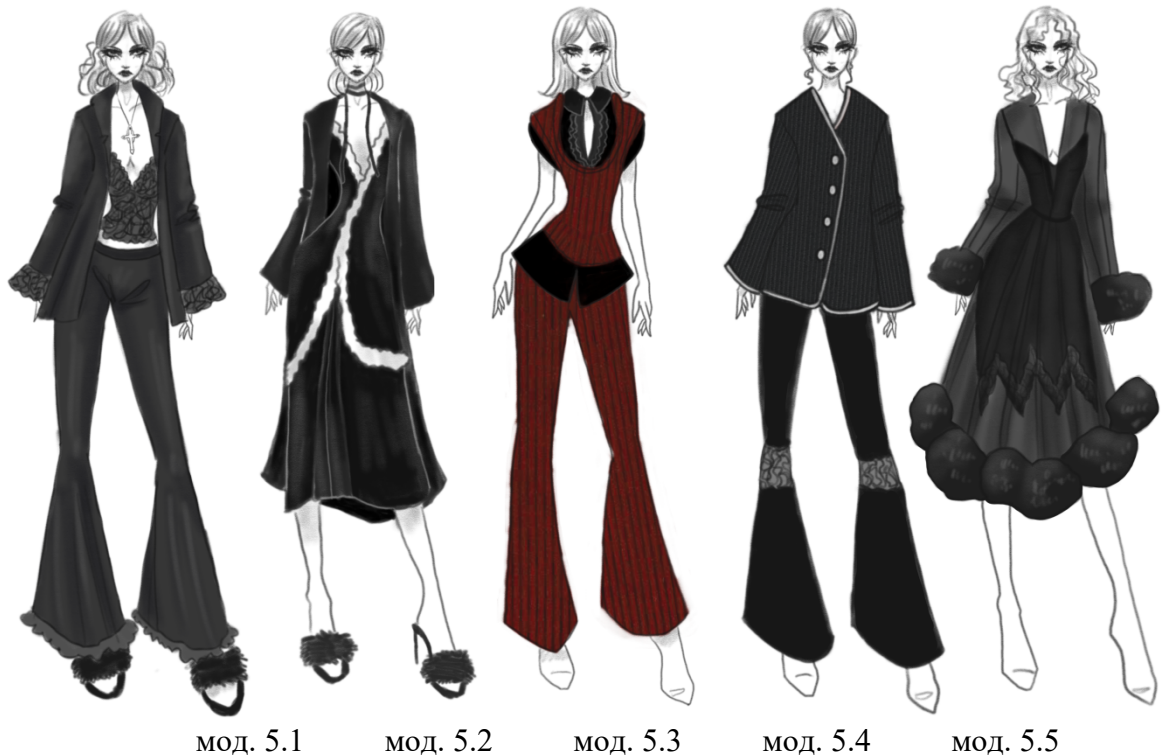
Velvet Doctrine

У п'ятому блоці колекції представлено вироби домашніх комплектів. Цей блок поєднує мінімалізм і вишуканість у готичній стилістиці. Тут представлені шовкові піжами з делікатною мереживною обробкою та напівпрозорі сукні з асиметричним кроєм, що надають образам легкості, інтимності та легкого театрального настрою. Всі речі зберігають увагу до силуету та фактур, притаманних загальній концепції колекції.

Особливу роль відіграє акцентний в'язаний червоний костюм, який контрастує з переважною палітрою, додаючи тепла. Завершує блок розкішний халат із хутряним оздобленням, що підкреслює ідею домашнього комфорту, поєднаного зі стилем і шляхетністю вечірнього вбрання.

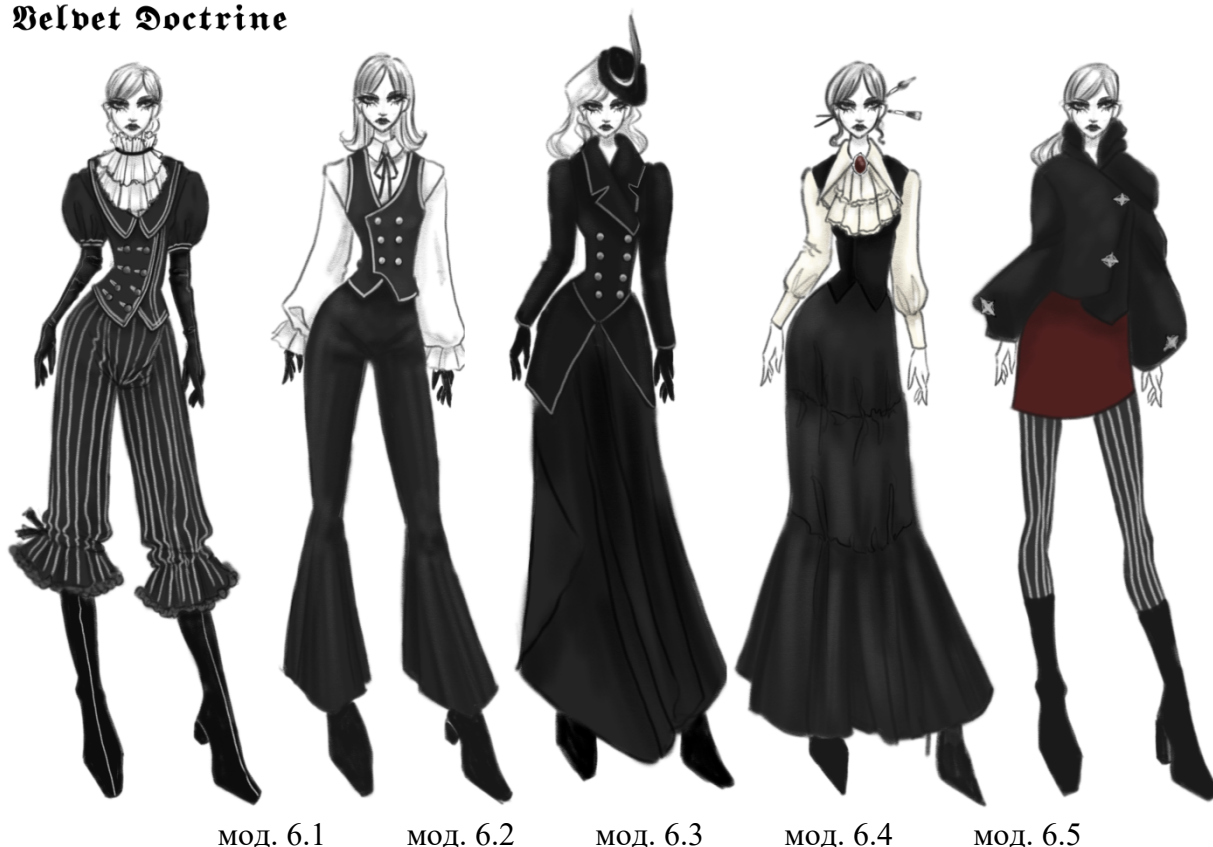
Velvet Doctrine

У шостому блоці колекції представлено вироби для хоббі споживача, такі як заняття кінним спортом та малювання. Він представляє практичність із елементами вікторіанської готики та історичних костюмів для верхової їзди. Особливістю є довгі рукавички, об'ємні рукави, глибокі манжети та жабо, що надають образам театральності та стилістичної цілісності. Для кінного спорту розроблено спеціальний ансамбль, що гармонійно поєднує функціональність і витонченість.

У той же час блок включає більш вільні, комфортні образи для творчих занять, з палітрою класичних білих, молочних і вишневих відтінків. Вони підтримують готичну естетику, але водночас розширюють візуальні межі колекції, надаючи їй більшої різноманітності та глибини.

Velvet Doctrine

У цьому блоці колекції представлено вироби для урочистих заходів. Тут репрезентуються розкішні сукні з батисту та оксамиту, які поєднують класичну готичну естетику з театральною експресією вечірнього вбрання.

Силуети вирізняються широкими подолами, об'ємними буфами та розширеними рукавами, що підкреслені зборками і багат шаровістю, а декор хутром додає образам благородства і монументальності.

Цей блок підкреслює різноманітність готичного стилю, поєднуючи строгість із виразною елегантністю та святковістю, створюючи вишукані образи для особливих подій і доповнюючи загальну концепцію колекції.

Velvet Doctrine

У восьмому блоці колекції представлено вироби ділового стилю. Фінальний блок вирізняється суворими, структурованими силуетами, які формують впевнене й професійне враження. Образи виконані в межах корпоративної готики - стриманої, водночас виразної, що зберігає характерні для колекції глибокі кольори та витончені деталі, акцентуючи увагу на талії.

Цей блок демонструє, як готичний стиль може успішно інтегруватися у сучасний офіційний дрес-код, поєднуючи індивідуальність, артистизм і витончену драматичність із професійністю та стриманістю.

Velvet Doctrine

2.4. Призначення колекції

Колекція призначена як для спокійного, так і активного життя у місті та за його межами.

Призначення 1-го блоку колекції («Весняно-літній»). Перший блок колекції призначений для носіння в теплу пору року. Образи підходять для повсякденних прогулянок, відвідування кафе, зустрічей із друзями або побачень. Легкі матеріали й відкриті форми роблять цей одяг зручним і доречним для активного міського життя влітку й навесні.

Призначення II-го блоку колекції («Осінній»). Другий блок розрахований на осінній сезон і створений для щоденного носіння у прохолодну погоду. Він поєднує комфорт, теплі фактури та естетику стриманої готики, дозволяючи зберігати індивідуальність у перехідний сезон, у тому числі під час навчання або роботи.

Призначення III-го блоку колекції («Зимовий»). Третій блок призначений для холодної пори року. Моделі поєднують елегантність з утилітарністю, захищаючи від холоду, але зберігаючи вишуканий силуеті виразний стиль. Одяг підійде як для повсякденного носіння взимку, так і для святкових виходів у морозну погоду.

Призначення IV-го блоку колекції («Білизняний»). Четвертий блок орієнтований як на повсякденне використання, так і на урочисті випадки. Нижня білизна виконана в готичному стилі з вінтажним натхненням, тож підходить для створення інтимного, естетичного образу як у звичайні дні, так і для особливих моментів.

Призначення V-го блоку колекції («Домашній»). П'ятий блок створений для носіння вдома. Моделі цього блоку дозволяють поєднати комфорт із витонченим стилем як для спокійного відпочинку, так і для естетичних домашніх ритуалів. Ці речі підкреслюють, що навіть у побуті споживачка прагне краси та виразності.

Призначення VI-го блоку колекції («Хобі»). Шостий блок орієнтований на дозвілля й активності, пов'язані з інтересами споживача верховою їздою, малюванням та іншими хобі. Одяг поєднує практичність, свободу рухів і готичну стилістику, що дозволяє залишатися собою навіть під час занять поза соціальними подіями.

Призначення VII-го блоку колекції («Урочистий»). Сьомий блок призначений для святкових заходів, концертів, балів, театральних прем'єр або інших особливих подій. Він дозволяє споживачці реалізувати свою любов до готичної пишності, театральності й елегантної експресії.

Призначення VIII-го блоку колекції («Корпоративний»). Восьмий блок призначений для професійного середовища роботи, ділових зустрічей, інтерв'ю. Вироби відповідають естетиці корпоративної готики та нормам дрес-коду, дозволяючи споживачці виглядати стримано, але виразно й індивідуально в робочому середовищі.

Загальне призначення. Оскільки колекція охоплює широкий спектр життєвих ситуацій від побуту й дозвілля до ділового життя й урочистостей, але не є універсальною, її тип визначено як **перспективна**.

2.5. Композиційний принцип побудови колекції та колористика

Формування колекції ґрунтується на чітко визначених композиційних принципах, які забезпечують єдність і цілісність стилістичного образу. Основною метою було створення збалансованої послідовної структури, що поєднує сезонні та функціональні блоки, підтримуючи цілісний наратив готичного стилю у різних проявах - від романтичної вікторіанської готики до корпоративного ділового образу.

Композиційно колекція розбита на вісім блоків, кожен із яких виконує певну роль у загальній структурі:

Сезонність. Формування колекції з урахуванням весняно-літніх, осінніх і зимових образів, що враховують функціональні та естетичні особливості відповідних періодів.

Функціональна різноманітність. Крім сезонних лінійок, до колекції включено блоки домашнього одягу, нижньої білизни, образів для хобі, урочистих заходів і ділового стилю, що робить колекцію максимально адаптивною до потреб споживача.

Стилістична цілісність. Кожен блок побудований на основі спільних візуальних мотивів і готичних архетипів, що проявляються у використанні матеріалів, фактур, крою, декоративних елементів і силуетів.

Колористика колекції відповідає готичній традиції з акцентом на глибокі, насичені кольори, що змінюються залежно від сезону та функціонального призначення блоку:

Весняно-літній блок характеризується темною палітрою, з молочними акцентами, що підкреслює легкість і романтичність образів.

Осінній блок використовує темну, глибоку палітру з домінуванням чорного та акцентами бордового, що відповідає концепції ділової готики і створює відчуття глибини.

Зимовий блок підтримує темні, насичені кольори з використанням акцентів хутра та металевих елементів, що підсилюють урочистість і монументальність.

Нижня білизна вирізняється контрастами між прозорими тканинами (мереживо, шифон, корсетна сітка) і більш щільними матеріалами, що надає образам особливої витонченості.

Домашній одяг базується на чорних відтінках шовку і контрастних акцентах вишневого кольору, що символізує комфорт і інтимність.

Блок хобі варіюється від світлих до глибоких вишневих та чорних тонів, підкреслюючи зв'язок між активністю та творчістю.

Урочисті образи побудовані на темних кольорах, з багат шаровістю фактур і декоративними акцентами хутра та оксамиту.

Діловий стиль підтримує стриману, темну палітру з акцентами на білий та вишневий, яка посилює професійність і структурність образів, не втрачаючи при цьому художнього звучання.

Композиційний принцип і колористика колекції створюють гармонійну систему, яка враховує як естетичну цінність, так і функціональність, що відповідає життєвому стилю та вподобанням цільової аудиторії.

2.6. Декоративні особливості колекції, аксесуари та доповнення

Декоративні елементи у колекції відіграють важливу роль у створенні цілісного готичного образу, який поєднує в собі як історичні алюзії, так і сучасні акценти. Основними прикрасами та декором стали жабо, мережива, металеві срібні гудзики, готичні броші, а також капелюшки з вуаллю, які

підкреслюють атмосферу вікторіанської та декадентської естетики. Символічне значення набувають такі деталі, як перлини, хрести та стрічки, що використовуються як прикраси на шії та у волоссі. Мереживні парасольки додають романтичної та містичної нотки, акцентуючи на чуттєвості й ізоляції, притаманній готиці.

Перший блок («Весняно-літній») включає жабо, готичні броші, стрічки на шию, перлини, срібні гудзики, мереживні рукавички, мереживну парасольку та хрести. Ці деталі створюють витончені силуети з яскраво вираженою історичною стилістикою. Рукави, подоли та вирізи оздоблені мереживом.

Другий блок («Осінній») акцентує на срібних застібках на пальтах, перлинах, шпильках, капелюшках зі стрічками, мереживних колготках і беретах з вуаллю. Тут декоративні елементи стриманіші, але залишаються впізнаваними атрибутами готичної естетики. Для цього блоку характерно оздоблення хутром рукавів та комірців.

Третій блок («Зимовий») знову використано жабо, готичні броші, срібні гудзики, а також додано гетри та темні шарфи.

Четвертий блок («Білизняний») відзначається мереживними панчохами, рукавичками та стрічками, які підтримуючи загальну готичну тематику через текстурність і детальне оздоблення.

П'ятий блок («Домашній») має мереживне оздоблення і срібні гудзики, які гармонійно поєднуються з комфортом домашнього стилю, створюючи образи, що не втрачають готичної витонченості навіть у побуті.

Шостий блок («Хобі») використовує шкіряні рукавички, стрічки, капелюшок із пір'ям, жабо, готичні броші та срібні гудзики і застібки. Ці елементи додають образам театральності та практичності, підкреслюючи індивідуальність та хобі-специфіку.

Сьомий блок («Урочистий») має оксамитові та мереживні прикраси на шию, а також намисто із хрестами. Також у деяких образах рукави та вирізи знову мають оздоблення хутром.

Восьмий блок («Корпоративний») доповнено стрічками, срібними гудзиками, жабо і готичними брошами, а також вишневими і полосатими колготками. Такий декор гармонійно поєднує суворість корпоративного стилю з яскравими готичними акцентами. Також у деяких образах рукави, вирізи та подоли спідниць оздоблені мереживом.

2.7. Асортиментний склад колекції

Асортиментний склад колекції представлений широким спектром елементів одягу, що відповідають різним сезонам, функціональним потребам і стилістичним акцентам готичної тематики. У колекції присутні штани кльош, сукні, спідниці, накидки, жилети, топи, різноманітні сорочки, пальта, шуби, нижня білизна, домашні костюми та інші важливі складові гардеробу. Такий різноманітний асортимент дозволяє максимально задовольнити потреби сучасного споживача, який цінує поєднання комфорту, елегантності та готичної естетики.

Опис асортиментного складу блоку «Весняно-літній» (І блок).

Перший блок складається весняно-літнього повсякденного асортименту одягу – брюки, спідниці, блузи, накидки, сукні, балеро, жилети, топи.

2.7.1. Модель 1.1 представлена максі-сукнею А-силуету з приталенням.

2.7.2. Модель 1.2 комплект із брюків-кльош та жилету.

2.7.3. Модель 1.3 складається з комплекту жилета, блузи та брюків-кльош.

2.7.4. Модель 1.4 складається з міні-сукні на бретелях, накидки та рукавичок.

2.7.5. Модель 1.5 має максі-спідницю, топ на бретелях та балеро з коротким рукавом.

Опис асортиментного складу блоку «Осінній» (ІІ блок). Другий блок складається з утеплених речей на осінній сезон, які підійдуть як і для повсякденності, формальних застрічей та святкових – пальта, теплі сукні, штани, сорочки.

2.7.6. Модель 2.1 складається з приталеного пальто до коліна, трикотажної міді-сукні з довгими рукавами.

2.7.7. Модель 2.2 складається з приталеного пальто до коліна, трикотажної міді-сукні з довгими рукавами, берету та рукавичок.

2.7.8. Модель 2.3 має пряме пальто в підлогу, гольф, сорочку та брюки.

2.7.9. Модель 2.4 включає міні-сукню з довгим рукавом та рукавички.

2.7.10. Модель 2.5 має гольф, накидку, максі-спідницю та капелюх.

Опис асортиментного складу блоку «Зимовий» (III блок). Третій блок складається з утеплених речей на зимовий сезон, які підійдуть як і для повсякденності, формальних застрічей та святкових – пальта, теплі сукні, штани, сорочки, спідниці.

2.7.11. Модель 3.1 складається з шуби, сорочки, жабо та брюк.

2.7.12. Модель 3.2 складається з накидки з капюшоном, гольфу, міні-спідниці та гетрів.

2.7.13. Модель 3.3 має шубу, гольф, брюки-кльош.

2.7.14. Модель 3.4 включає вкорочене пальто та максі-сукню.

2.7.15. Модель 3.5 має пряме пальто нижче коліна, шарф та максі-сукню.

Опис асортиментного складу блоку «Білизняний» (IV блок). Четвертий блок складається з нижньої білизни, яка підійде як і для повсякденності, так і для святкових подій – корсети, рукавички, панчохи, ліфи.

2.7.16. Модель 4.1 має ліф, підтяжки для панчох, стрінги та панчохи.

2.7.17. Модель 4.2 складається з корсетної міні-сукні та панчох.

2.7.18. Модель 4.3 складається з корсету з ліфом, рукавичок та панчох.

2.7.19. Модель 4.4 включає ліф, панталони та панчохи.

2.7.20. Модель 4.5 має майку на брителях та труси.

Опис асортиментного складу блоку «Домашній» (V блок). П'ятий блок складається з домашніх комплектів одягу – халати, штани, майки, сукні, кофти.

2.7.21. Модель 5.1 має кофту, брюки-кльош, майку.

2.7.22. Модель 5.2 складається з халату та міді-сукні.

2.7.23. Модель 5.3 складається з жилету та брюків-кльош, сорочки.

2.7.24. Модель 5.4 включає кофту та брюки-кльош.

2.7.25. Модель 5.5 має міні-сукню та халат.

Опис асортиментного складу блоку «Хобі» (VI блок). Шостий блок складається з комплектів одягу для хобі споживача – штанів, сорочок, жилетів, суконь, пальто, спідниць.

2.7.26. Модель 6.1 має сорочку, рукавички, брюки до коліна та жабо.

2.7.27. Модель 6.2 складається з жилету, блузи та брюків-кльош, рукавичок.

2.7.28. Модель 6.3 складається з вкороченого пальто, максі-сукні, рукавичок та капелюха.

2.7.29. Модель 6.4 складається з жилету, блузи, жабо та максі-спідниці.

2.7.30. Модель 6.5 має кофту та міні-спідницю.

Опис асортиментного складу блоку «Урочистий» (VII блок). Сьомий блок складається з нарядних суконь, які призначені для урочистих подій, але також вони підійдуть для повсякденного носіння.

2.7.31. Модель 7.1 має міді-сукню з довгими рукавами.

2.7.32. Модель 7.2 включає міні-сукню та брюки-кльош.

2.7.33. Модель 7.3 складається з максі-сукні з довгими рукавами.

2.7.34. Модель 7.4 складається з максі-сукні з довгими рукавами.

2.7.35. Модель 7.5 має максі-сукню з довгими рукавами.

Опис асортиментного складу блоку «Корпоративний» (VIII блок). Восьмий блок складається з спідниць, сорочок, блуз, брюк.

2.7.36. Модель 8.1 має вкорочену блузу та брюки-кльош.

2.7.37. Модель 8.2 включає міні-спідницю, блузу та жабо.

2.7.38. Модель 8.3 складається з міді-сарафану та блузи.

2.7.39. Модель 8.4 складається з максі-спідниці та блузи.

2.7.40. Модель 8.5 має міні-спідницю та сорочку.

Висновки до 2 розділу

У другому розділі було визначено образ потенційної споживачки колекції це молода жінка з художньо-інтелектуальним стилем життя, яка поєднує готичну естетику з сучасною професійністю. На основі цього образу сформовано концепцію колекції, яка відповідає її естетичним і функціональним потребам.

Колекція структурована на вісім тематичних блоків за сезонністю та призначенням: від романтично-вікторіанського весняно-літнього до корпоративної готики, нижньої білизни, домашнього одягу та вбрання для дозвілля й урочистостей. Кожен блок має власну стилістику, колористику та набір силуетів, що забезпечує цілісність колекції.

Визначено композиційні принципи побудови колекції, що базуються на контрастах фактур, силуетів і сезонних рішень. Колористика витримана у стриманій гамі з виразними акцентами, що підсилюють готичний характер образів. Декоративні елементи жабо, стрічки, перлини, гудзики, мереживо, капелюшки забезпечують стилістичну єдність і підкреслюють тематичну глибину.

Асортимент колекції охоплює широкий спектр виробів: сукні, спідниці, сорочки, пальта, брюки кльош, костюми, накидки, нижню білизну та домашній одяг. Така структура дозволяє задовольнити потреби споживачки у різних ситуаціях від повсякденності до святкових подій.

Узагальнюючи, колекція демонструє поєднання глибокого культурного контексту з актуальністю форми призначення, що робить її перспективною в межах сучасного дизайну жіночого одягу.

РОЗДІЛ 3

РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ

3.1. Виконання моделей в матеріалі

Для виконання моделей у матеріалі було обрано модель 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, дані моделі чудово відповідають тематиці та передають задумку усієї колекції та теми-першоджерела (рис. 3.1).

Velvet Doctrine

Рис. 3.1. Моделі колекції, обрані для виконання в матеріалі.

Дані моделі були обрані для виконання в матеріалі, оскільки вони найраще передають тематику вікторіанської, романтичної та корпоративної готики. Моделі з інших блоків також чудово стосуються теми, але було бажання зберегти сезонну цілісність.

Потенційним споживачем колекції є молода жінка віком від 20 до 25 років, освічена, з витонченим естетичним смаком і глибоким інтересом до мистецтва, тому представлені моделі доречні в більшості ситуацій, з якими споживач може стикнутися у повсякденному житті.

3.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделей в колекції

Модель 1.1 складається з сукні та декоративних елементів – жабо та поясу (рис.3.2).

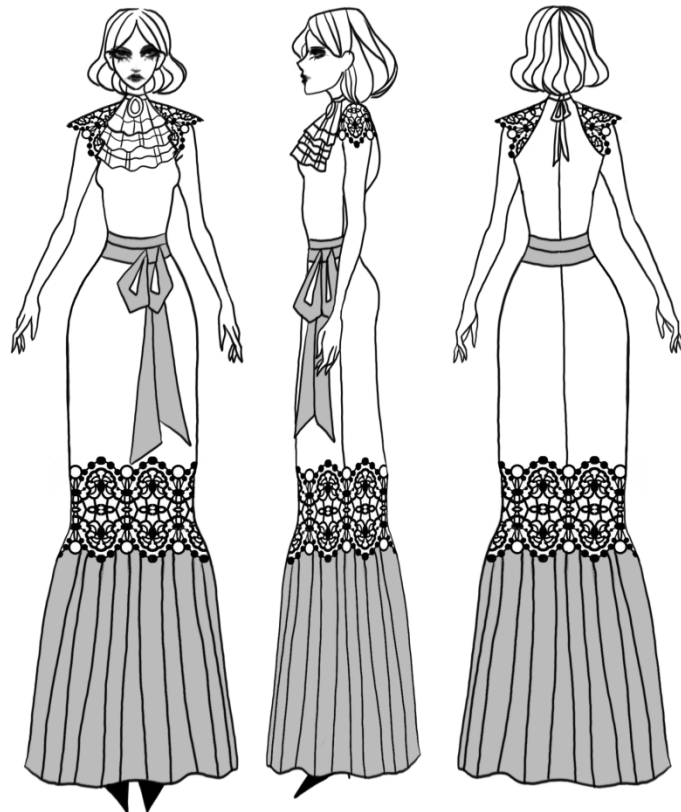

Рис. 3.2. Технічний рисунок моделі 1.1. Вид спереду, збоку та ззаду.

Жіноча сукня призначена для весняно-літнього сезону та належить до повсякденного асортименту. Виріб виготовлений із трикотажного оксамиту, шифону та формотримального мережива. Усі матеріали чорного кольору.

Силует сукні має А-подібну форму: верхня частина приталена, поступово розширюється донизу. Довжина виробу максі, до середини литок.

Передня частина сукні є цілінокроєною, без рельєфів. На спинці передбачено середній шов із розрізом на горловині довжиною 10 см. Розріз застібається навісною петлею з декоративним гудзиком.

Горловина ціљнокроєна, дещо завищена. Пройма зміщена по плечовому шву ближче до горловини. Рукав укорочений, вшивний, одношовний.

Нижня частина сукні складається з шифонового декоративного мережива та подолу зі зборкою. Декоративне мереживо складається з двох смуг, з'єднаних у бокових швах. Шифон зібраний по ширині полотна та проклеєний дублерином для стабілізації.

Розмірно-повнотна група II, 164-88-96.

Модель 1.2 складається з жилету та штанів-кльош (рис.3.3).

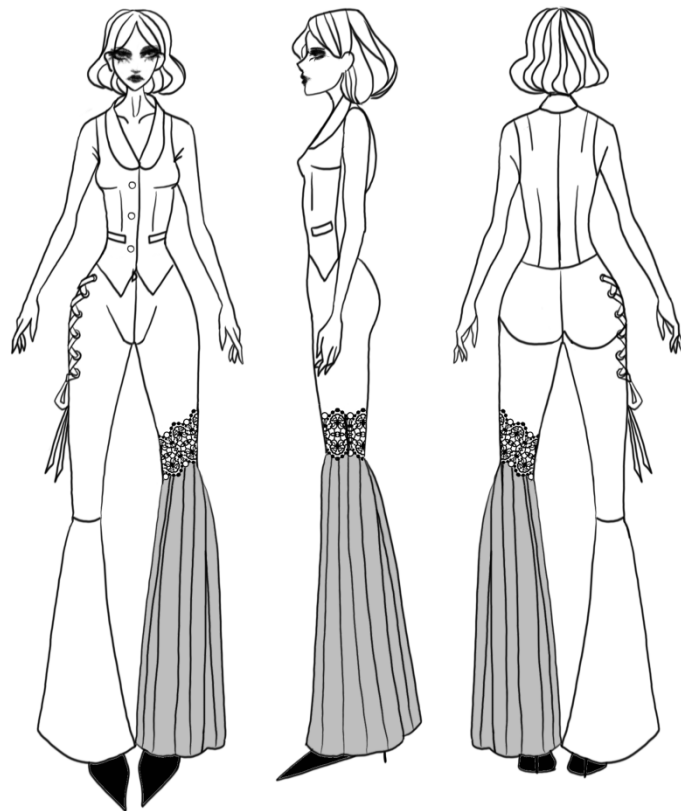

Рис. 3.3. Технічний рисунок моделі 1.2. Вид спереду, збоку та ззаду.

Комплект складається з жіночого жилету та штанів-кльош, призначений для весняно-літнього сезону та належить до повсякденного та ділового асортименту.

Жилет виготовлений із віскозної костюмної тканини в тонку смужку, колір чорно-графітовий. Жилет має приталений силует, довжина виробу

нижче лінії талії. Передня частина виробу містить змінені накрудні та талієві виточки, що формують чіткий контур та забезпечують щільне прилягання до фігури. Пройми оброблені косою бейкою. Комір цільнокроєний, відкладний з заокругленими лацканами, складається з двох деталей, вшивний. Спинка розрізна та звужена до низу, має додаткові плечові та талієві виточки для покращеного облягання. Пілочка, комір та обтачка дубльовані дублерином. Застібка центральна на планці шириною 3 см, з трьома петлями та трьома гудзиками. Рукав відсутній.

Штани-кльош виготовлені з трикотажного оксамиту та шифону чорного кольору. Мають високу посадку, пояс на резинці 3 см, виконаний цільнокроєно. Силует розширений від коліна, без бокових швів. Ліва та права штанини мають асиметричне конструктивне вирішення. Права штанина повністю з оксамиту, кльош пришивається від коліна, має ширину 60 см. Ліва штанина декорована: по косій лінії на коліні (спинка та пілочка) розташоване декоративне мереживо. Нижня частина лівої штанини виконана зі зібраного шифону, стабілізованого дублерином. Довжина штанів до середини литок. Права штанина додатково оздоблена люверсами та атласною стрічкою.

Розмірно-повнотна група II, 164-88-96.

Модель 1.3 складається з жилету, штанів-кльош та блузи (рис.3.4).

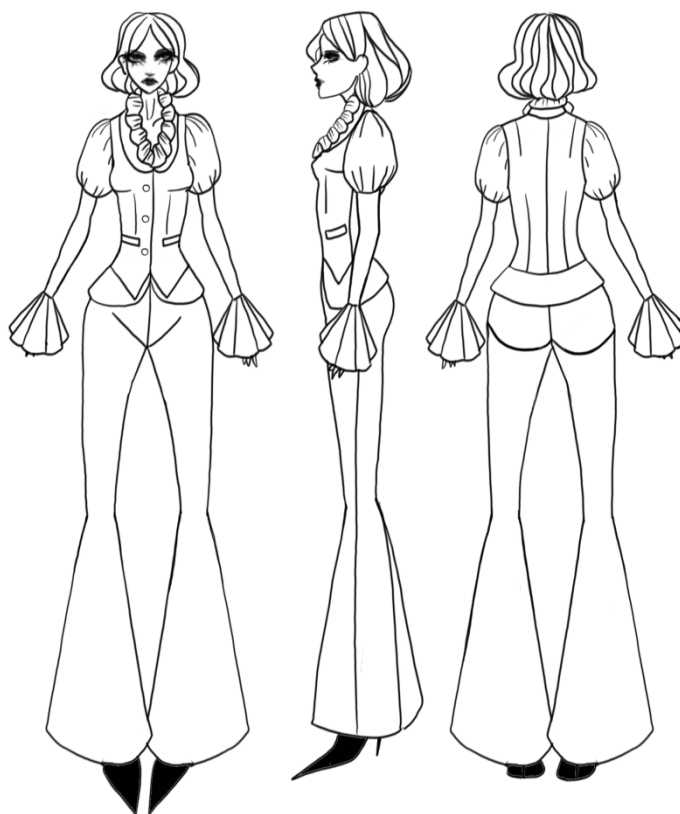

Рис. 3.4. Технічний рисунок моделі 1.3. Вид спереду, збоку та ззаду.

Комплект складається з жіночого жилету, штанів-кльош та блузи призначений для весняно-літнього сезону та належить до повсякденного та ділового асортименту.

Жилет виготовлений із віскозної костюмної тканини в тонку смужку, колір чорно-графітовий. Жилет має приталений силует, довжина виробу нижче лінії талії. Пілочка містить змінені нагрудні та талієві виточки, що формують чіткий контур та забезпечують щільне прилягання до фігури. Пройми оброблені косою бейкою. Комір ціљнокроєний, відкладий з заокругленими лацканами, складається з двох деталей, вшивний. Спинка розрізна та звужена до низу, має додаткові плечові та талієві виточки для покращеного облягання. Пілочка, комір та обтачка дубльовані дублерином. Застібка центральна на планці шириною 3 см, з трьома петлями та трьома гудзиками. Рукав відсутній.

Штани-кльош виконані із віскозної костюмної тканини в тонку смужку, колір чорно-графітовий. Мають класичну викрійку, бокові та шагові шви,

ширина однієї штанини по низу 90 см. Довжина виробу до середини литок. Мають високу посадку, пояс на резинці 3 см, виконаний цільнокроєно.

Блуза жіноча виготовлена з сорочкової тканини на основі віскози з льоном, молочного кольору. Виріб має приталений силует, подовжену форму з заокругленим низом.

Пілочка містить змінені нагрудні та талієві виточки, що формують чіткий контур та забезпечують щільне прилягання до фігури. Спинка розрізна, звужена донизу, має додаткові плечові та талієві виточки для покращеного облягання. Горловина оформлена цільнокроєним вшивним коміром зі зборкою, шви пришивання коміра оброблені косою бейкою.

Рукав вшивний, тричастинний, верхня частина класичний одношовний рукав, нижня частина буф зі зборкою зверху та знизу; середня частина довгий волан. Низ виробу, горловина та планки дубльовані дублерином. Планка оздоблена обтачкою, має застібку на гудзики з петлями.

Розмірно-повнотна група II, 164-88-96.

Модель 1.4 складається з міні-сукні на брителях, накидки та рукавичок (рис.3.5).

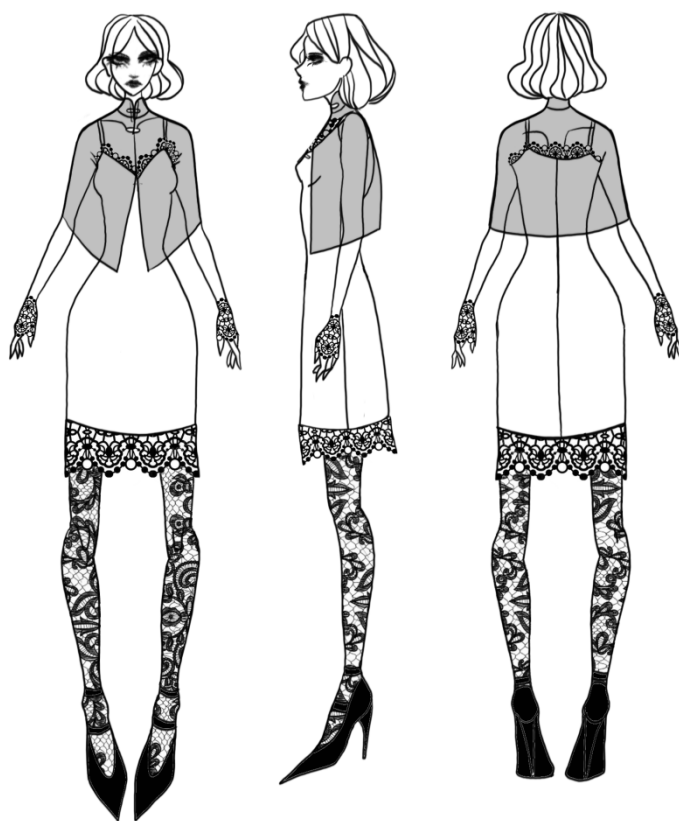

Рис. 3.5. Технічний рисунок моделі 1.4. Вид спереду, збоку та ззаду.

Комплект складається з міні-сукні на бретелях, накидки та рукавичок, призначення для весняно-літнього сезону та належить до повсякденного.

Сукня жіноча виконана з трикотажного чорного оксамиту. Силует приталений, пілочка є цілінокроєною, без рельєфів. На спинці передбачено середній шов. Виріз має форму ліфу. Довжина міні. Низ та верх оздоблені декоративним мереживом. Має пришивні білизняні лямки, рукав відсутній. Також декорована хрестом по центру грудей.

Накидка цілінокрійна з чорного шифону. Має викрійку напівсонце. Також має вшивний комір-стійку продубльовану дублерином, комір з двох деталей. Низ виробу оброблений московським швом. Довжина виробу до середини ліктя. Має застібку на комірі з декоративних гачків, друга застібка на 10 см нижче.

Також комплект має аксесуарне доповнення з мереживних рукавичок та колготок.

Розмірно-повнотна група II, 164-88-96.

Модель 1.5 складається з балеро, топу та максі-спідниці (рис.3.6).

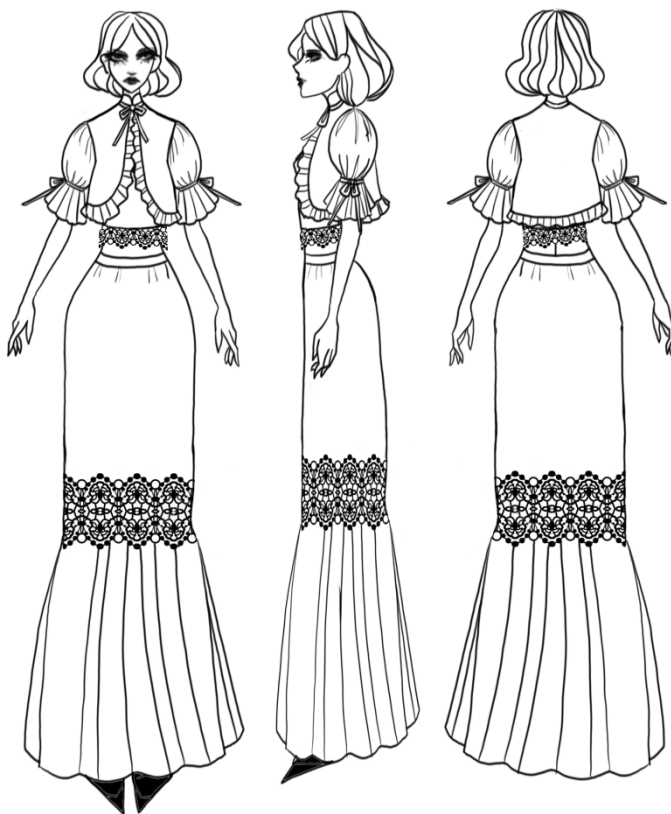

Рис. 3.6. Технічний рисунок моделі 1.5. Вид спереду, збоку та ззаду.

Комплект складається з балеро, топу та максі-спідниці, призначення для весняно-літнього сезону та належить до повсякденного.

Балеро жіноче виконане з чорного батисту. Довжина виробу до середини лінії талії, силует прямий. Низ пілочки заокруглений, спинка не розрізна. Низ виробу оброблений збіркою з того ж матеріалу. Має комір-стійку з двох деталей, комір продубльовано дублерином. Також комір декоровано атласною стрічкою, яка слугує застібкою. Рукав у формі буфу, до середини ліктя, низ буфу зібраний на резинці та має подовження. Середина рукава також оздоблена атласною стрічкою. Рукав вшивний, одношовний.

Топ виконаний з трикотажного чорного оксамиту. Силует приталений, пілочка є ціљнокроєною, без рельєфів. На спинці передбачено середній шов. Виріз має форму ліфу, довжина виробу до середини талії. Низ та верх оздоблені декоративним мереживом. Має пришивні білизняні лямки, рукав відсутній. Також декорований хрестом по центру грудей.

Спідниця також виконана з трикотажного чорного оксамиту. Має високу посадку, пояс на резинці 3 см, виконаний ціљнокроєно. Довжина виробу максі, до середини литок. Силует приталений до середини колін, Середина виробу оздоблена мереживом. Декоративне мереживо складається з двох смуг, з'єднаних у бокових швах. Низ подолу зібраний по ширині полотна, ціљнокрійний.

Розмірно-повнотна група II, 164-88-96.

3.3. Обґрунтування і розробка первинної конструкції виробу.

Для виготовлення виробів в матеріалі було обрано метод типових конструкцій, що значно оптимізувало процес проєктування, зменшивши час на побудову базової форми виробу. Метод типових конструкцій ґрунтується на використанні перевірених, стандартизованих базових форм, які легко адаптувати під специфічні вимоги дизайну [44].

Обрання типового рішення має ряд переваг для розробки первинної конструкції виробу:

- Використання типових конструкцій дозволяє скоротити час створення базової форми, оскільки вихідна модель вже має оптимізовані пропорції та перевірену посадку.
- Типові конструкції розробляються з урахуванням стандартних розмірних характеристик, що забезпечує комфортну посадку виробу та мінімізує ризик неточностей.

- Базова форма легко піддається модифікаціям для включення елементів, що відповідають концепції колекції, наприклад, асиметрія, додаткове драпірування або декоративні вставки.

В якості основи для моделювання першої моделі(жіночого жилету) було обрано базову викрійку плечового одягу 164-88-96. Для моделювання другої моделі (жіночої блузи) також було обрано базову викрійку плечового одягу 164-88-96. Для моделювання третьої моделі (штанів-кльош) було використано базову викрійку трикотажного жіночого поясного одягу.

Таблиця 3.1

Вихідні дані для моделювання базових викрійок жилету та блузи

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	Асортименти (вид виробу)	Блуза Жилет
2	Статеві-вікова ознака	Жіноча, молода вікова група
3	Силует	Приталений
4	Покрій	Зі вшивним рукавом Без рукава
5	Розмірно-повнотна ознака	164-88-96
6	Прибавка Пг	2 см
7	Матеріал	Віскоза 80%, льон 20%; Віскоза 50%, полімід 50%.

Таблиця 3.2

Вихідні дані для моделювання базової викрійки штанів-кльош

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	Асортименти (вид виробу)	Штани-кльош
2	Статеві-вікова ознака	Жіноча, молода вікова група
3	Силует	Приталений
4	Покрій	Розширення до низу
5	Розмірно-повнотна ознака	164-88-96
6	Прибавка Пг	
7	Матеріал	Віскоза 50%, полімід 50%.

Таблиця 3.3

Розмірні ознаки II повнотної групи, 164-88-96.

№	Позначення	Найменування розмірної ознаки	Велечина, см
1	Р	Зріст	158,0
2	Ог	Обхват грудей	88,0
3	От	Обхват талії	68,0
4	Ос	Обхват стегон	96,0
5	Ош	Обхват ший	35,0
6	Дтс	Довжина спини до талії з урахуванням виступу лопаток.	39,2
7	Шс	Ширина спини	17,7
8	ДтпІ	Відстань від точки основи ший до лінії талії спереду	42,0
9	ДтсІ	Відстань від лінії талії до точки основи ший	41,8

10	Дс	Відстань від лінії талії до площини сидіння	26,0
11	Дрлок	Довжина руки до лікті	30,4
12	Дрзап	Довжина руки до лінії обхвату зап'ястя	53,3
13	Шг	Ширина грудей	16,2

3.4. Моделювання конструкцій деталей одягу

Моделювання першої моделі

Схема моделювання жилету представлена на рис. 3.7. Використовується костюмна тканина для тримання форми, а також для додаткової міцності дублюється дублерином. Моделювання жіночого жилету виконувалося на основі базової конструкції плечового виробу. На першому етапі був виготовлений макет виробу з макетної тканини, що дало змогу виконати первинну посадку на фігуру та уточнити конструктивні лінії. Далі було здійснено моделювання відповідно до індивідуальних особливостей фігури та художнього задуму моделі.

У процесі моделювання пілочки було змінено положення та форму нагрудних і талієвих виточок для досягнення більш точного облягання фігури та формування чіткого силуету. Спинка моделі зазнала змін: додано талієві та плечові виточки, центральний шов звужено донизу, що покращує посадку та формує приталений силует. Також було відкориговано бокові шви для щільнішого прилягання виробу до тіла.

Лінія пройми зміщена вгору у напрямку горловини. Пройма оброблялася косою бейкою з виворітного боку для забезпечення чистої обробки зрізу та декоративного ефекту.

Комір жилету вшивний, прилеглого типу, з лацканами заокругленої форми. Лацкани було змінено на більш м'які та округлі, що додає жіночності загальному образу моделі. Лінія низу залишилася характерною для класичних

жилетів, однак її кути були подовжені та загострені, що надає силуету більшої графічності.

Низ виробу оброблений потаємним швом без декоративних строчок, що відповідає естетиці чистого крою та підкреслює охайність виконання виробу.

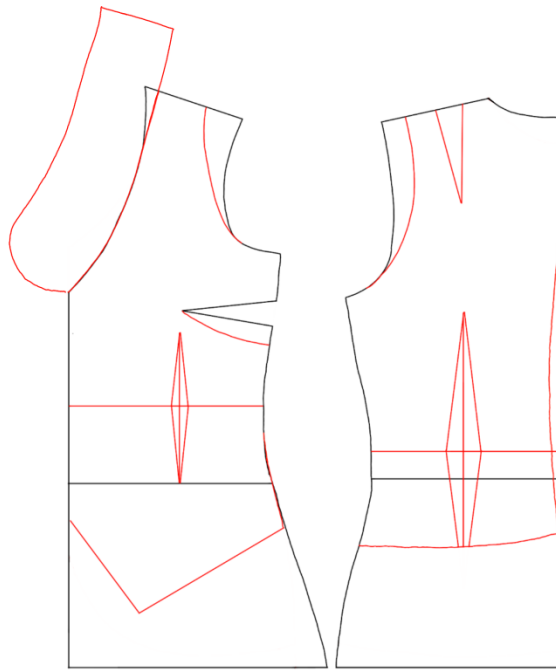

Рис. 3.7. Схема моделювання жилету жіночого

Моделювання другої моделі

Схема моделювання блузи представлена на рис. 3.8. Моделювання жіночої блузи виконувалося на основі базової конструкції плечового виробу.

Для забезпечення точної посадки на фігуру попередньо було виготовлено макет виробу з макетної тканини. Це дало змогу оцінити силует, внести необхідні коригування та реалізувати дизайнерський задум з урахуванням індивідуальних особливостей моделі.

У процесі моделювання пілочки блузи було трансформовано нагрудні та талієві виточки, що дозволило досягти кращого прилягання та витонченого силуету. На спинці додано талієві та плечові виточки, а центральний шов спинки було звужено донизу для посилення ефекту приталеності. Бокові шви також були змінені відповідно до бажаної форми виробу. Лінію пройми

піднято в напрямку горловини, що візуально витягує силует і підкреслює лінію плеча. Лінія низу переду та спинки отримала плавке заокруглення, що надає моделі м'якості.

Комір було змодельовано індивідуально, оскільки він не має класичної форми. Замість традиційного вшивного коміра використано декоративну збірку, яка проходить уздовж усієї горловини й частково по планці. Для охайної обробки місця з'єднання збірки з горловиною використано косу бейку, що створює завершений естетичний вигляд.

Рукав моделі був трансформований з класичного одношовного на комбінований, що складається з трьох частин.

Верхня частина рукава виконана у вигляді буфу з додатковою зборкою по низу, що забезпечує щільне облягання руки в області вище ліктя. Середня частина це класичний одношовний рукав, який гармонійно поєднується з верхом та завершується декоративним воланом, пришитим донизу. Волан має подовжену форму, яка перекриває кисть і надає виробу романтичності. Для збереження об'єму буфу всередину вшито частину класичного рукава, що виступає як внутрішній каркас, формуючи стабільну структуру верхньої частини рукава

Загалом моделювання блузи було спрямоване на поєднання класичного крою з декоративними елементами, що створюють сучасний образ із романтичними відтінками. Використання легкої сорочкової тканини забезпечує комфортність у носінні та підкреслює легкість силуету.

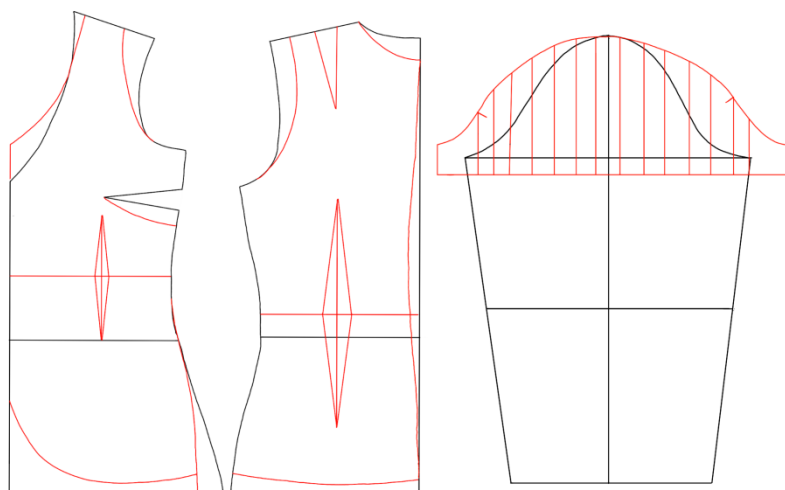

Рис. 3.8. Схема моделювання блузи жіночої

Моделювання третьої моделі

Схема моделювання штанив-кльош представлена на рис. 3.9. Штани виконані з костюмної віскози. Моделювання жіночих штанив-кльош було здійснено на основі базової конструкції поясного виробу.

Базову викрійку було використано як відправну точку для формування нової силуетної форми без суттєвих змін у верхній частині виробу, що дозволило зберегти правильну посадку на фігурі.

Основною трансформацією стало моделювання розширення штанин у формі кльош безпосередньо під час перенесення викрійки на тканину.

Для досягнення бажаної ширини (90 см по низу кожної штанини) було виконано конусоподібне розширення полотнищ від лінії коліна донизу, з плавним заокругленням лінії низу, що дозволила сформувати м'який, природний силует кльошу. Такий підхід забезпечує динамічний рух тканини під час ходьби та створює візуальний ефект видовжених ніг.

Лінія талії була змінена на завищену, що відповідає сучасним модним тенденціям та дозволяє візуально покращити пропорції фігури.

Пояс цільнакрійний на резинці, що забезпечує комфорт під час носіння, легкість у надяганні та адаптивність до різних типів фігури. Для додаткової зручності в області бокових швів від лінії стегон до талії було закладено

помірне розширення, яке дозволяє штанам комфортно сидати по фігурі, не обмежуючи рухів.

Вибраний метод моделювання дозволив поєднати естетику класичного стилю з елементами сучасної динамічної моди.

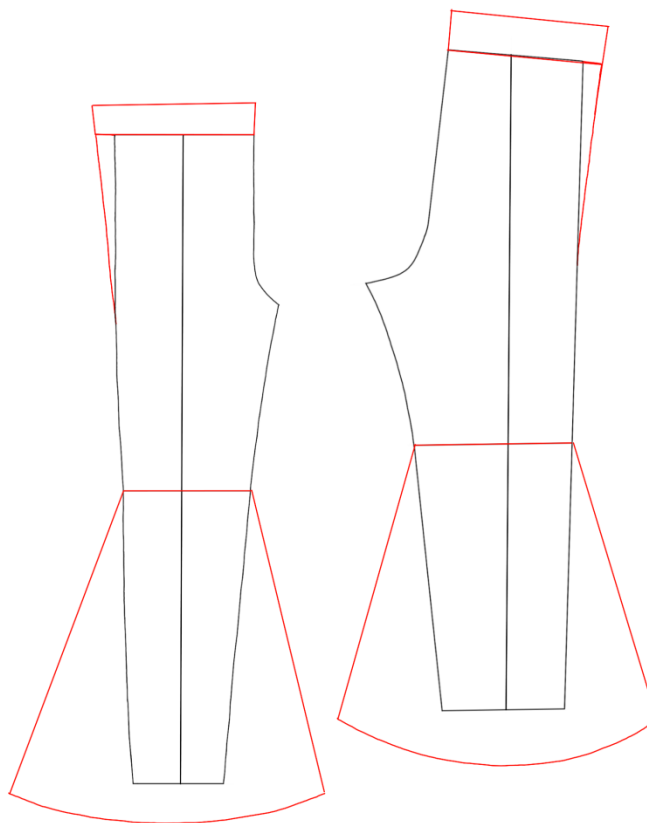

Рис. 3.9. Схема моделювання штанів-кльош жіночих

3.5. Розробка конструкторської документації на одну з моделей колекції

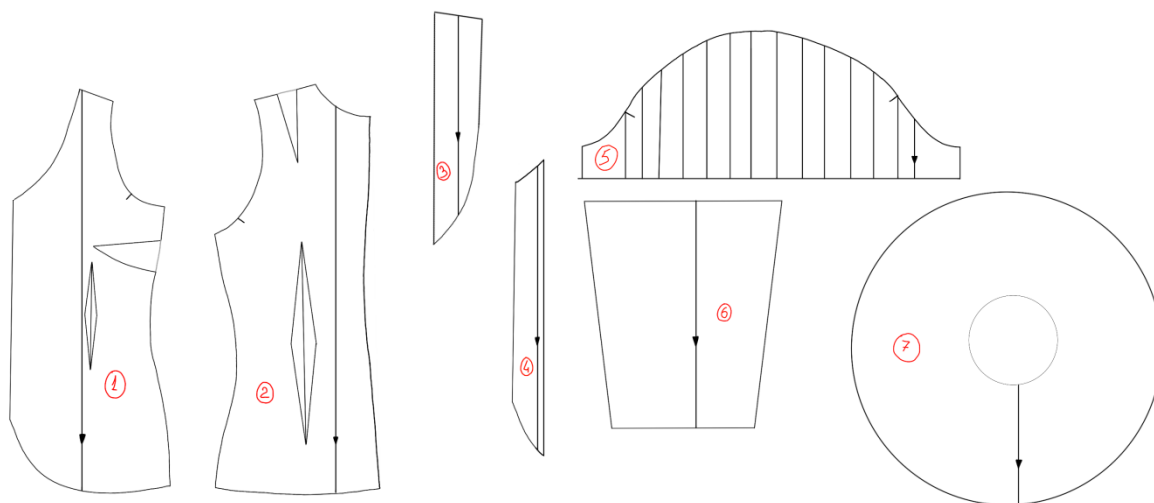

Рис. 3.10. Схематичне зображення готових лекал блузи жіночої

Таблиця 3.4

Вихідні дані для отримання конструкції блузи

№	Найменування деталі	Кількість лекал	Кількість деталей крою
1	Пілочка	1	2
2	Спинка	1	2
3	Комір-збірка	1	1
4	Обтачка	1	2
5	Буф	1	2
6	Рукав	1	2
7	Волян	1	2

Таблиця 3.5

Конфекційна карта на блузу жіночу

Модель №1

Назва виробу: блуза

Рекомендовані розміри: 42-44, повнотна група II

	Вид тканини	Склад	Зразок
Тканина виробу	Сорочкова	Віскоза 80% Льон 20%	
Клейовий матеріал	Еластичний дублерин	Віскоза 50% Поліамід 50%	
Нитки	Синтетичні	Поліамід 100%	

3.6. Виготовлення моделей виробів у матеріалі

Виготовлення першої моделі

Для виготовлення жіночої блузи з легкої сорочкової тканини було використано основну тканину, дублерин для дублювання окремих ділянок, швейні нитки в тон виробу, а також гудзики для застібки.

Перед початком пошиття тканина проходить волого-теплову обробку (ВТО) з метою попередження усадки в готовому виробі та стабілізації розмірів.

Після цього виконується розкрій усіх деталей згідно з лекалами, з обов'язковим перенесенням надсічок, міток та контрольних точок. Деякі ділянки (обтачка, низ виробу, горловина) дублюються дублерином для забезпечення форми та зміцнення зони навантаження.

Далі виконується зметування всіх основних деталей виробу для здійснення примірки. Після внесення необхідних коригувань виконується зшивання деталей пілочки і спинки зшивним швом з наступною заправкою та обробкою на оверлоці. Аналогічним чином обробляються виточки та плечові шви.

Рукави складаються з трьох частин: верхня частина у вигляді буфа, середня класичний одношовний рукав, нижня пришивний волан.

Деталі буфа збираються на третьому натяжінні машинної строчки для формування рівномірної збірки. Додатково для збереження форми буфу всередину вшивається частина класичного рукава. Усі частини рукава зшиваються зшивним швом, заправуються та обробляються на оверлоці.

Комір із м'якою збіркою також формується на третьому натяжінні машинної строчки, після чого вручну підганяється під розмір горловини.

Зовнішній край коміра обробляється московським швом. Комір вшивається до горловини зшивним швом, лінія пришивання обробляється косою бейкою з виворітного боку для акуратного вигляду.

Планка та обтачка зшиваються між собою, шов запрасовується. Низ виробу, як і краї воланів, обробляються московським швом. На фінальному етапі на планці виконується розмітка петель, які обметуються на машинці, після чого пришиваються гудзики. Виріб проходить заключну обробку: перевірка швів, усунення дрібних дефектів, контроль якості та остаточне прасування.

Виготовлення другої моделі

Для виготовлення жилета з костюмної тканини необхідно підготувати основну тканину, швейні нитки в тон, дублерин та гудзики.

Перед початком роботи тканина піддається волого-тепловій обробці для запобігання усадці в процесі носіння та прання. Далі виконується розкрій деталей виробу за готовими викрійками, із нанесенням усіх необхідних надсічок і позначень.

Обтачка, пілочка та обидві деталі коміра дублюються дублерином з метою забезпечення стабільності форми та покращення зовнішнього вигляду.

Усі деталі жилета зметуються для проведення примірки. Після уточнення посадки деталі пілочки та спинки з'єднуються зшивним швом, шви запрасовуються та обробляються на оверлоці. Аналогічним чином обробляються виточки та плечові шви

Пройма обробляється косою бейкою, яка після пришивання запрасовується всередину для акуратного завершення країв.

Деталі коміра зшиваються між собою зшивним швом, запрасовуються, після чого комір вшивається у горловину застрочним швом.

Планка та обтачка з'єднуються зшивним швом, обробляються та запрасовуються.

Низ жилета обробляється потайним швом вручну, що дозволяє зберегти естетику зовнішнього вигляду без видимих ліній строчки.

На планці розмічається місце для листочок, які пришиваються відповідно до розмітки, після чого ретельно запрасовуються. Також на планці

визначається розташування петель і гудзиків, петлі обметуються, після чого пришиваються гудзики.

На завершальному етапі виріб проходить фінальну обробку: перевіряються всі шви, усуваються можливі недоліки, та проводиться остаточне прасування.

Виконання третьої моделі

Для виготовлення штанів-кльош із костюмної тканини необхідно підготувати основну тканину, швейні нитки в тон, а також еластичну тасьму (резинку) відповідної ширини та щільності.

Перед початком швейних робіт тканина проходить волого-теплову обробку для усадки та стабілізації розмірів. Після цього виконується розкрій деталей виробу за готовими викрійками з перенесенням надсічок, міток і ліній швів.

Усі деталі зметеються для проведення примірки, що дозволяє перевірити посадку та за потреби внести корективи. Далі передні та задні половинки штанів стачуються між собою зшивним швом, шви заправуються та обробляються на оверлоці. Аналогічно обробляються і крокові шви, забезпечуючи міцність конструкції.

Пояс виконано цілнокроєним. Він заправується по лінії згину, зрізи обробляються на оверлоці. Після цього пояс пришивається до верхнього зрізу штанів швом у підгин із закріпленням. В середину пояса вставляється та фіксується резинка, що забезпечує зручну посадку без додаткової застібки.

Низ штанин обробляється на оверлоці та підгинається, після чого фіксується машинним швом у підгин.

На завершальному етапі виріб проходить фінальну обробку: перевіряється якість усіх швів, усуваються можливі недоліки, проводиться остаточне прасування.

Висновки до 3 розділу

У третьому розділі було розроблено конструктивно-технологічну частину авторської колекції одягу. З усієї колекції було відібрано три моделі, які були виготовлені в матеріалі з урахуванням художнього задуму та естетики готичного стилю.

Проведено детальний аналіз конструктивних рішень з урахуванням особливостей силуетів, вибраних тканин і декоративного оздоблення. Для кожної моделі створено технічні рисунки та докладний технічний опис, що дозволило чітко визначити особливості крою і швейних операцій.

Особливу увагу приділено технічному оформленню виробів: у роботі представлено конструкторську документацію, яка включає креслення лекал, специфікації матеріалів, розкладки деталей, технологічні карти пошиття. Обґрунтовано вибір тканин, ниток і фурнітури з урахуванням потреб цільової аудиторії та концепції колекції. Визначено основні параметри посадки моделей для забезпечення комфортності та естетичної привабливості.

Всі етапи технологічного процесу від підготовки тканин, розкрою до фінальної обробки виконані з дотриманням високих стандартів якості. Проведено контроль якості на кожному етапі пошиття, що забезпечило міцність, акуратність та відповідність готових виробів дизайнерському задуму.

Підсумовуючи, у розділі 3 реалізовано практичну частину дипломної роботи.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У межах дипломної роботи було здійснено повноцінний цикл дослідження, проєктування та реалізації авторської колекції одягу, що ґрунтується на глибокому аналізі готичної субкультури та її трансформації в сучасному культурному просторі. Робота об'єднала теоретичний, аналітичний і практичний аспекти, що дозволило досягти комплексного бачення теми та реалізувати дизайнерське рішення на високому естетичному й технологічному рівні.

У першому розділі було розглянуто історичні витoki готичної культури, її символіку, візуальні коди, еволюцію в контексті субкультур XX-XXI століття та вплив на сучасну моду. Здійснено ґрунтовний аналіз основних напрямів від середньовічної та вікторіанської готики до постпанку, дарквейву, візуального кіно-готизму та готики в цифрову епоху. Особливу увагу приділено взаємодії готики з маскультурою, кінематографом, музикою, телебаченням, цифровими медіа, що визначають її актуальність у сучасному світі. Теоретичні положення підкріплено прикладами дизайнерських колекцій та візуального мистецтва, які підтверджують тісний зв'язок між готичною естетикою та сучасним одягом. Таким чином, було закладено ідейну та стилістичну основу для формування власного дизайнерського проєкту.

У другому розділі роботи проаналізовано сучасний модний ринок та окреслено цільову аудиторію -молоду жінку, яка поєднує витонченість художнього світосприйняття з вимогами до якості, функціональності й візуальної індивідуальності. Розроблено чіткий споживчий образ, сформовано концепцію колекції «Velvet Doctrine», яка поєднує готичну естетику з елементами романтизму, корпоративної строгості, вікторіанської витонченості та театральної експресії. Проведено пошук аналогів, аналіз модних тенденцій, колірної палітри, фактур і стилістичних рішень. На основі цих досліджень створено ескізну частину колекції, яка охоплює вісім блоків

від сезонного та урочистого одягу до функціонального одягу для дозвілля й домашнього гардеробу.

Третій розділ присвячено реалізації дизайнерського задуму: докладно охарактеризовано асортимент обраної моделі, художньо-технічні особливості її оформлення, конструктивні рішення, методи моделювання та побудови лекал. Обґрунтовано вибір матеріалів, зокрема благородних натуральних тканин (оксамит, шовк, вовна, бавовна), фурнітури та оздоблення, які відповідають як концепції колекції, так і вимогам практичності. Наведено символи догляду, характеристику ниток, послідовність технологічної обробки, режими ВТО та вибір обладнання, що гарантує якість готового виробу. Таким чином, було здійснено повний цикл від ідеї до матеріального втілення, що засвідчує професійну готовність автора до роботи в сфері дизайну одягу.

У підсумку, дипломна робота підтвердила гіпотезу про те, що готична естетика, попри свою історичну насиченість, не лише зберігає актуальність у сучасному світі, але й набуває нових форм, дозволяючи створювати конкурентоспроможні, індивідуальні та концептуально глибокі дизайнерські продукти. Колекція «Velvet Doctrine» демонструє поєднання естетичної вишуканості з практичністю та технологічною обґрунтованістю, відповідає запитам сучасного споживача й водночас формує культурно осмислений образ.

Отже, поставлені цілі та завдання дипломної роботи досягнуто, а отримані результати можуть бути використані як у подальшій професійній діяльності, так і як основа для розвитку власного дизайнерського бренду, орієнтованого на нішевий сегмент сучасної моди з глибоким культурним підтекстом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Fuga Studios. Gothic Style: Bedeutung und Ursprung der Gothic-Ästhetik. URL: <https://fuga-studios.com/en/blogs/journal/gothic-style-bedeutung#ruffruff-table-of-contents-item-11> (дата звернення 03.10.2024)
2. Attitude Clothing. A Guide to the Romantic Goth Style. URL: <https://www.attitudeclothing.co.uk/blog/a-guide-to-the-romantic-goth-style> (дата звернення 11.10.2024)
3. Xenos Jewelry. Vampire Goth and the Roots of Gothic Fashion. URL: <https://xenosjewelry.com/blogs/posts/vampire-goth> (дата звернення 14.11.2024)
4. Steele V, Park J. Gothic: Dark Glamour, New York: Yale University Press, 2008. 179 p. (дата звернення)
5. Vogue UA. Alexander McQueen осінь-зима 2025. URL: <https://vogue.ua/collections/alexander-mcqueen-osin-zima-2025-9199.html> (дата звернення 05.05.2025)
6. Vogue UA Ann Demeulemeester весна-літо 2025. URL: <https://vogue.ua/collections/ann-demeulemeester-vesna-lito-2025-9113.html> (дата звернення 24.03.2025)
7. Kirpi4ik.com.ua. Символіка готичної субкультури. URL: <https://kirpi4ik.com.ua/gotichnij-stil-v-odyazi-riznovidy-obrazi-foto/> (дата звернення 03.10.2024)
8. Vogue Runway. Rokh Fall/Winter 2025 Ready-to-Wear. URL: <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2025-ready-to-wear/rokh> (дата звернення 15.04.2025)
9. Vogue UA. Yohji Yamamoto осінь-зима 2025. URL: <https://vogue.ua/collections/yohji-yamamoto-osin-zima-2025-9201.html> (дата звернення 15.04.2025)

10. Dazed. Beauty forecast: New Romantics 2.0. URL: <https://www.dazeddigital.com/beauty/article/61662/1/beauty-forecast-2024-girlhood-core-evolves-into-new-romantics-2-0> (дата звернення 11.10.2024)
11. Vogue UA. Jean Paul Gaultier Couture весна-літо 2025: готичні алюзії у високій моді. URL: <https://vogue.ua/ru/collections/jean-paul-gaultier-couture-vesna-lito-2025-9150.html> (дата звернення 24.03.2025).
12. Vogue. Think an all-black outfit is boring? Not the Lady Gaga way!. URL: <https://www.vogue.com/article/lady-gaga-all-black-fashion-inspiration> (дата звернення 18.04.2025)
13. Jean Paul Gaultier Couture Fall 2014: Vampires and Victorians. URL: https://ayerhsmagazine.com/2024/12/14/jean-paul-gaultier-couture-fall-winter-2014-paris/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 12.10.2024)
14. Wikipedia. Bloodborne. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Bloodborne> (дата звернення 03.05.2025)
15. ar25.org. Молодіжні субкультури: готи. URL: <https://www.ar25.org/article/molodizhni-subkultury-goty.html> (дата звернення 07.03.2025)
16. zn.ua. Люди у чорному: українські готи пошуки депресивної романтики. URL: https://zn.ua/ukr/ART/lyudi_u_chornomu_ukrayinski_goti_poshuki_depressivnoyi_romantiki.html (дата звернення 07.03.2025)
17. Левченко Д. Стаття про молодіжні субкультури. URL: https://wiki.cusu.edu.ua/index.php/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B6%D0%BD%D1%96_%D1%81%D1%83%D0%B1%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8_%D0%9B%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0_%D0%94%D0%BC%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0 (дата звернення 07.03.2025)

18. Roger Luckhurst. An Illustrated History. London: Thames & Hudson, 2021. 320 p. (дата звернення 09.03.2025)
19. Paul Gambino. The Art of Gothic Living: Dark Decor for the Modern Macabre. Melbourne: Smith Street Books, 2023. 192 p. (дата звернення 15.03.2025)
20. Стокер Б. Дракула. Харків: Фоліо, 2021. – 320 с. (дата звернення 17.03.2025)
21. Walpole H. The Castle of Otranto. London: Graphic Arts Books, 2021. 112 p. (дата звернення 20.03.2025)
22. ТК-Фурнітура. Мода пізньої готики. URL: <https://www.tk-furniture.com.ua/moda-piznoyi-gotiki/> (дата звернення 05.03.2025)
23. Абрамюк І.Г. Історія античного та середньовічного мистецтва: електронний навчальний посібник. Луцьк: Луцький національний технічний університет, 2016. URL: https://elib.Intu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/ЕНП%20Абрамюк/паде16.html (дата звернення 05.03.2025)
24. Васильєва І.В., Манич О.В., Потернак І.І., Марченко Д.О. Готичний стиль як джерело натхнення для розробки сучасної творчої колекції жіночого одягу. III Міжнародна науково-практична конференція «KyivTex&Fashion 2019». Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2019. С. 128-133. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/14783/3/KyivTex%26Fashion2019_P128-133.pdf (дата звернення 07.05.2025)
25. Колосніченко О., Петрова Д. Готична субкультура: вплив та місце в сучасній моді. V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну». Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2023. С. 213-216. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24634/1/APSD_2023_V1_P213-216.pdf (дата звернення 07.05.2025)

26. Рудіян А.Л. Трансформація елементів прояву стилю та іміджу готичної субкультури в сучасний одяг. Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення. Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2017. С. 376-377. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/9193/1/NRMSE2017_V1_P376-377.pdf (дата звернення 01.04.2025)
27. Psylo Fashion. Goth Style Guide: Evolution of Goth Outfits Throughout the Years. URL: <https://psylofashion.com/blogs/blog/goth-style-guide-evolution-of-goth-outfits-throughout-the-years> (дата звернення 11.11.2024)
28. The Conversation. A brief history of goth fashion-from all-black to pastels. URL: <https://theconversation.com/a-brief-history-of-goth-fashion-from-all-black-to-pastels-214906> (дата звернення: 11.11.2024)
29. Inchoo Bijoux. This History of Goth. URL: <https://inchoobijoux.com/blogs/inchoo-blog/this-history-of-goth> (дата звернення 12.11.2024)
30. Godman K., Gothic Fashion: The History: From Barbarians to Haute Couture. London: Unicorn Publishing Group, 2023. 224 p. (дата звернення)
31. Victoria and Albert Museum. The Gothic style-an introduction. URL: <https://www.vam.ac.uk/articles/the-gothic-style-an-introduction> (дата звернення 14.03.2025)
32. Museum of Youth Culture. Goth. URL: <https://www.museumofyouthculture.com/goth/> (дата звернення 14.03.2025)
33. Academia.edu. History of Gothic Fashion. URL: https://www.academia.edu/12271104/History_OfGothicFashion (дата звернення 15.03.2025)
34. Myllymaa E., The Origin and Development of the Creative Goth Subculture. Atmostfear Entertainment. URL: <https://www.atmostfear-entertainment.com/lifestyle/fashion/origin-development-creative-goth-subculture/> (дата звернення 16.03.2025)

35. Menon V., Bai K. Exploring similarities between gothic architecture and costume to develop designs for contemporary wear using gothic features, ResearchGate. URL: https://www.researchgate.net/publication/356129178_Exploring_similarities_between_gothic_architecture_and_costume_to_develop_designs_for_contemporary_wear_using_gothic_features (дата звернення 16.03.2025)
36. Web-Shturman. Visual kei: музика, стиль та культурний феномен. URL: <https://web-shturman.com.ua/visual-kei-muzyka-styl-ta-kulturnyj-fenomen/> (дата звернення 21.03.2025)
37. Van Isacker B. How new wave and post-punk gave birth to darkwave. Side-Line Magazine. URL: <https://www.side-line.com/how-new-wave-and-post-punk-gave-birth-to-darkwave/> (дата звернення: 08.04.2025)
38. Richard B. Grufties, Trad Goth und Black Metal: Ein Streifzug durch die Symbolik des Todes und des Bösen" in gegenwärtigen schwarzen Mehrgenerationen Musikkulturen. In: Rekonstruktive Jugend(kultur)forschung. Wiesbaden: Springer Vieweg, 2020, P. 203-217. (дата звернення 09.04.2025)
39. The Vamp Empire. The Origins of Goth Music: Pioneers, Genres, and Subculture. The Vamp Empire. URL: <https://thevampempire.com/the-origins-of-goth-music/> (дата звернення: 10.04.2025)
40. Steer, E. "Marrying monstrosity with sublime beauty": Beetlejuice and the historic roots of goth. BBC Culture. URL: <https://www.bbc.com/culture/article/20240905-the-historic-roots-of-goth> (дата звернення: 10.04.2025)
41. Avant Arte. Fin de Siècle. Avant Arte. URL: <https://avantarte.com/glossary/fin-de-siecle?utmsource> (дата звернення: 11.04.2025)
42. Perlego. What Was the Fin de Siècle? Perlego. URL: <https://www.perlego.com/knowledge/study-guides/what-was-the-fin-de-siecle/> (дата звернення: 11.04.2025)

43. Turl, A. Gothic Capitalism. ISBN 978-9526545929. Revol Press, 2025. 148 p. (дата звернення 02.04.2025)
44. Пашкевич К. Конструювання виробів : Конспект лекцій з дисципліни «Основи проектування виробів» для студентів напрямку 6.051602. Київ : Технологія виробів лег. пром-сті ден. форми навчання, 2013. (дата звернення 12.03.2025)
45. Основи моделювання і конструювання одягу: навчальний посібник. URL: <https://studfile.net/preview/5010447/паде:4/> (дата звернення 07.06.2025 28.02.2025)
46. Енциклопедія Сучасної України: Декадентство. URL: <https://esu.com.ua/article-21331> (дата звернення 09.03.2025)
47. Oldschool Gothic: A Gallery of 80's Goth and Deathrock Culture. Post-Punk.com. URL: <https://post-punk.com/oldschool-gothic-a-gallery-of-80s-goth-and-deathrock-culture/> (дата звернення 10.03.2025)

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. А1. Прояви субкультури готів 1970-1980х років

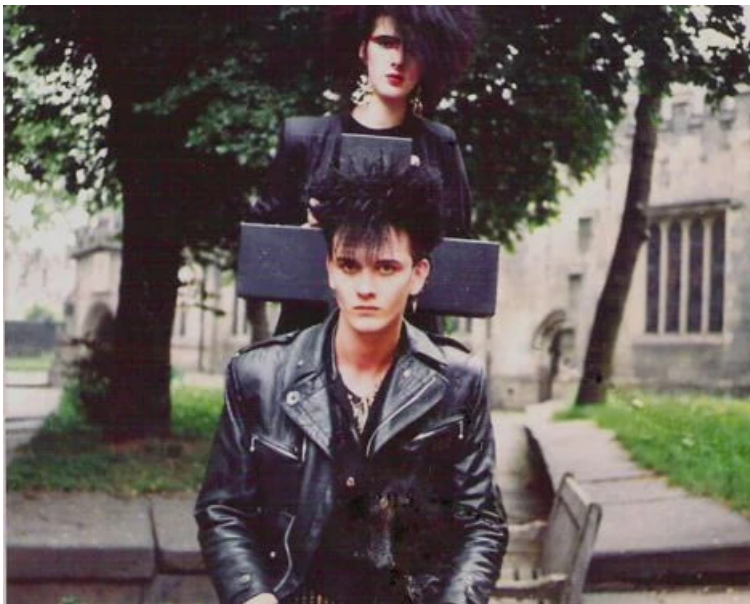

Рис. А2. Прояви субкультури готів 1970-1980х років

Додаток Б

Fields of the Nephilim

The mission band

Sisters of Mercy

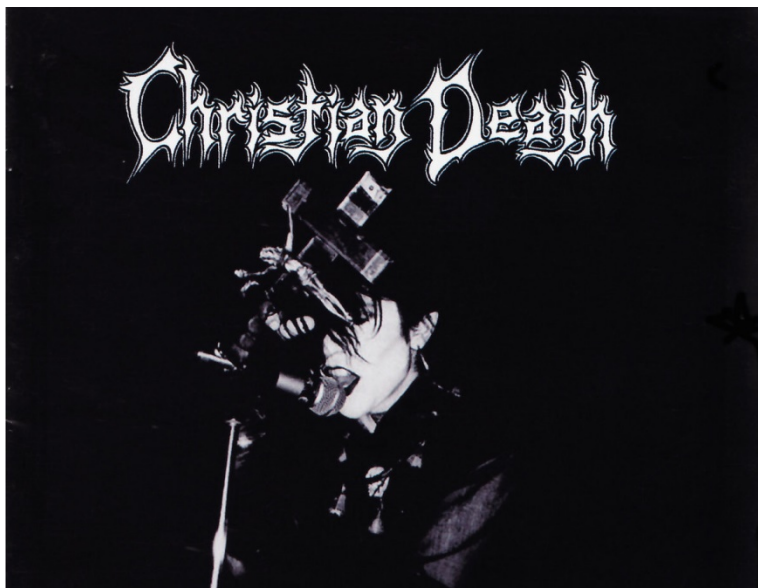
Southern Death Cult

Siouxsie and the Banshees

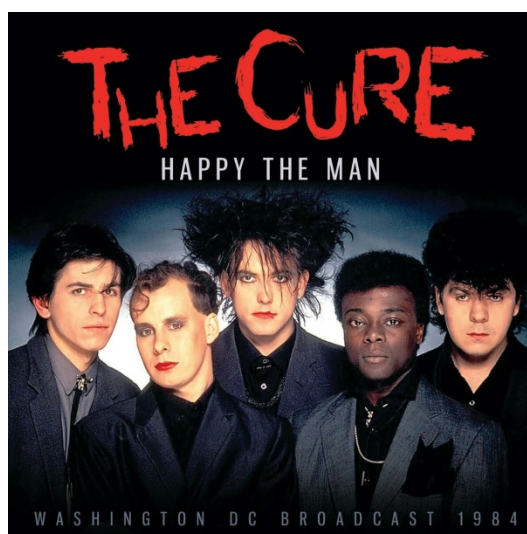
Specimen

Christian Death

Bauhaus

The Cure

Рис. Б1. Готичні панк-гурти та початківці музичної готичної індустрії

Додаток В

Приклади готичного напрямлення у провідних дизайнерських брендів

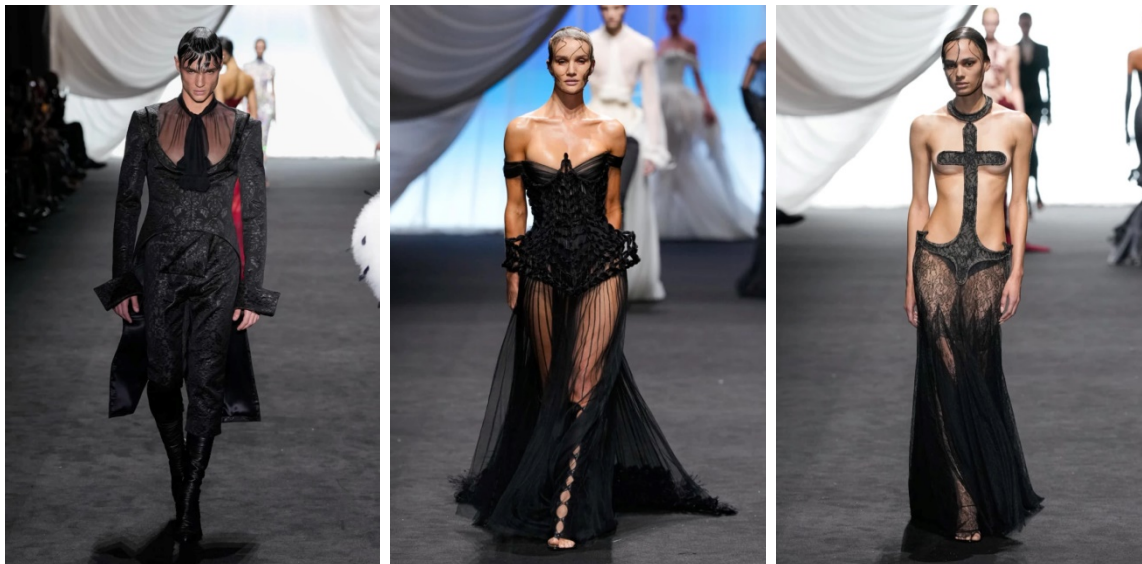

Рис. В1. Jean Paul Gaultier Couture весна-літо 2025

Рис. В2. Ann Demeulemeester весна-літо 2025

Рис. В3. Alexander McQueen осінь-зима 2025

Рис. В4. Yohji Yamamoto весна-літо 2025

Додаток Г

Приклади різновидності напрямів готичного стилю

Рис. Г1. Антикварні готи

Рис. Г2. Фейрі-готи

Рис. Г3. Джипсі-готи

Рис. Г4. Готична лоліта

Рис. Г5. Фетиш-готи

Рис. Г6. Трайбл-готи

Рис. Г7. Стімпанк-готи

Рис. Г8. Вампірські готи

Рис. Г9. Кібер-готи

Рис. Г10. Корпоративні готи

Рис. Г11. Вестерн-готи

Рис. Г12. Вайт готи

Додаток Г

Рис. Г1. Перший образ в матеріалі.

Рис. Г2. Другий образ в матеріалі.

Рис. Г3. Третій образ в матеріалі.

Рис. Г4. Четвертий образ в матеріалі.

Рис. Г5. П'ятий образ в матеріалі.

Рис. Г6. Фото разом усіх образів.

УДК (Anal, 10, напівжирний)

ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТИЧНОЇ СУБКУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ

МАЛИНОВСЬКА Єлизавета, ЧУБОТІНА Ірина
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
wofe5137@gmail.com

У роботі представлено дослідження готичної субкультури в контексті розвитку сучасного дизайну одягу, з акцентом на корпоративну, романтичну та вікторіанську готику. Аналізуються їх витoki, естетичні коди та трансформація відповідно до вимог сучасного дрес-коду. Визначається, як ці стилі інтегруються в гардероб сучасного споживача — естетично чутливу людину, яка прагне поєднувати виразність готики з елегантністю повсякденного одягу.

Ключові слова: готична субкультура, сучасний дрес-код, вікторіанська готика, романтична готика, корпоративна готика.

ВСТУП

Готична мода відображає складні взаємозв'язки між естетикою, історією та сучасною культурою. Зародження готики почалося у середньовіччі, вікторіанській епосі та у субкультурному бунті кінця XX століття. Сьогодні вона трансформувалася під впливом сучасної моди, інтегруючись у повсякденний стиль. Вікторіанська, романтична та корпоративна готика стають частиною гардеробу людей, які прагнуть поєднувати індивідуальність з дрес-кодом, актуальність з традиціями. Мода відображає не лише естетичні вподобання, а й стиль життя, світогляд і потребу у самовираженні.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є аналіз та дослідження готичних напрямів у контексті сучасного дизайну, їх витoki та інтегрування в повсякденний стиль, а також елементи, властиві для цих стилів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Готичний стиль існує ще з часів середньовіччя: час лицарства, безжалюсної інквізиції, полювання на відьом, боротьба католицької церкви з монархією. Саме в цей час зародилася готика в архітектурі, одязі, мистецтві. Однією з перших країн, в якій він виник, була Франція. На той період були популярні: корсети, загострені головні убори і довгі шлейфи, нерівні краї рукавів, велика кількість обробок, мережива і стрічки. Наприкінці XX століття готичний стиль знову став популярним жіночому та чоловічому гардеробу. На початку нинішнього століття готика і зовсім була визнана модельєрами і підкорила світові подіуми [1].

Готичний стиль та його формування. Захоплення готикою — історія про пошуки замки, привидів, середньовічних лицарів, елегантних дам і алхіміків — почало набирати обертів наприкінці XIX століття, коли роль реплі в суспільстві почала слабшати. Ця тема залишалася актуальною протягом наступних

1

пропорційним устроєм та декоративним наповненням сучасного одягу. Теми, такі як створення через руйнування, самовираження та святкування індивідуальності, переосмислення класичних елементів, поєднання розкоші з повсякденністю. Можна виокремити бренди, які представили свої колекції цього року весняного сезону з елементами готичного стилю: Ann Demeulemeester, Valentino, Yohji Yamamoto (рис.1).

У 2025 році готичний стиль залишається актуальним завдяки своїй здатності адаптуватися до сучасних тенденцій та поєднувати традиційні елементи з новими культурними тенденціями. Готика вже не просто субкультурне явище, а частина масової моди. Популярність готичного стилю у 2025 році обумовлена кількома факторами. По-перше, зростаючий інтерес до індивідуальності та самовираження в умовах глобалізації та змінних соціальних норм створює простір для альтернативних стилів. По-друге, готика продовжує впливати на культурні та художні тенденції, включаючи музику, кіно та літературу, що сприяє її поверненню в моду. Бренди активно експериментують із темними квітами, складними фактурами та символікою. В результаті готичний стиль сьогодні є не тільки елементом самовираження, але й важливим культурним явищем, що відтворює прагнення до містичизму, емоційної глибини та унікальності в світі, що швидко змінюється.

На основі проведених досліджень розроблено авторську колекцію, що поділяє у собі вишуканість романтичної готики, стриманість корпоративної та вишуканість вікторіанської готики у повсякденному стилі (рис.2).

Рис. 1. а-в. Прояв елементів готичної моди в колекціях сучасних дизайнерів на показах весна-літо 2024

3

десятиліття, поступово інтегруючись у мистецтво та культуру. У 1970-х роках у Британії на основі панк-руху виникла окрема субкультура, яка поєднала інтерес до псевдоготичної музики, естетики жажі, декадансу та езотеричних мотивів. Саме ця субкультура породила новий стиль — готичну моду. Він став виразним прагненням до таємничості і містича, дозволяючи підкреслити індивідуальність і створити загадковий образ за допомогою одягу та аксесуарів [2].

На початку 2000-х готичний стиль з'явився у модних показах. Першим всесвітньо відомим дизайнером, який почав працювати з готичною естетикою, був Олександр Маквін. Критики моди охарактеризували його колекції «Птахи», «Голод» та «Сяйво» як «повернення вікторіанської драми». Колекції яскраві чорним мереживом, пишними спідницями та блузами з рюшами.

В цілому у готичній моді існують такі напрями: андропінна готика, антиварна, вампірська, вікторіанська, білі готи, кібер-готи, стімпанк-готи, готична лоліта, вестерн-готи, джипси, корпоративна, фейри, трайбл готи, тред готи, фетиш готика. Але ж хотіла виокремити вікторіанську, романтичну та корпоративну готику.

Корпоративна готика поєднує в собі елементи готичної моди з вимогами корпоративного дрес-коду. Цей стиль народився зі спроби інтегрувати готичні образи в робоче середовище, зберігаючи при цьому елегантність і професіоналізм. Корпоративна готика покладається на темні кольори, стримані силуети та елегантні, але не надто екстравагантні деталі, такі як високі коміри, мереживо та мінімалістичні аксесуари. Цей стиль дозволяє виразити свою індивідуальність і причетність до субкультури, не порушуючи суворих норм офіційного дрес-коду [2].

Вікторіанська готика ще поєднує в собі елементи готичної естетики з вікторіанськими впливами, характерними для середини XIX ст. Для нього характерні вишукані та різні матеріали, темні кольори та складні деталі, такі як корсети, шлейфи, мережива та старовинні аксесуари. Вікторіанська готика відтворює атмосферу таємничості, драматизму та елегантності, часто із посиланнями на середньовічні легенди та літературу того періоду. У сучасний стиль він вписується завдяки поєднанню класичних елементів із більш стриманими, але виразними деталями, що підкреслюють індивідуальність. Романтична готика досить схожа на вікторіанську, але ще торкається теми вампірів, містича та духів [2].

Корпоративний, романтичний та вікторіансько-готичний стилі чудово поєднуються один з одним у повсякденному стилі споживача, створюючи елегантний і водночас загадковий образ, що відображає індивідуальність та містичну чарівність. Сьогодні ці стилі залишаються актуальними завдяки своїй універсальності та здатності адаптуватися до сучасних тенденцій. Вони дозволяють споживачам створювати унікальні образи, які виражають як індивідуальність, а й бажання бути частиною культурних і художніх рухів. Поєднання стриманих корпоративних елементів із драматизмом готичного стилю дозволяє виглядати елегантно та зберігати таємничість навіть у найконсервативнішій обстановці.

Сучасні дизайнери активно експериментують з кроем, об'ємом,

2

Рис. 2. Ескізи колекції жіночого готичного одягу у романтичному, вікторіанському та корпоративному стилях

ВИСНОВКИ

Під час дослідження було проаналізовано вплив та актуальність готики на сучасну моду, її важливість для самовираження та бунтарські елементи у соціумі. Завдяки своїй універсальності та гнучкості готика все ще є актуальною на 2025 рік. Також було виокремлено та проаналізовано декілька напрямів з цією субкультурою. У контексті повсякденного стилю, ці три напрями готики чудово інтегруються в гардероб, дозволяючи створити образи, що є одночасно елегантними, загадовими та актуальними, але не втрачаючи своїх витоків і віддаючи данину традиціям минулого.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стиль готика в одязі: особливості напрямку, фото модних образів, веб-сайт, URL: <https://ua.faukr.com/13706-stil-gotika-v-odazi-osoblivosti-napriamku-foto-modnih-obraziv.html>
2. Готичний стиль в одязі: різновиди, образи, фото, веб-сайт, URL: <https://kirpi4ik.com.ua/gotichnij-stil-v-odazi-riznovidi-obraziv-foto/>
3. Vogue: весна-літо 2025, веб-сайт, URL: <https://vogue.ua/ru/collections/season/vesna-lito-2025.html>

MALYNOVSKA E., SURNAME N.
RESEARCH OF GOTHIC SUBCULTURE IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF CONTEMPORARY DESIGN

The paper presents a study of the Gothic subculture in the context of the development of modern clothing design, with an emphasis on corporate, romantic and Victorian Gothic. Their origins, aesthetic codes and transformation in accordance with the requirements of the modern dress code are analyzed. It is determined how these styles are integrated into the wardrobe of the modern consumer - an aesthetically sensitive person who seeks to combine the expressiveness of Gothic with the elegance of everyday clothing.

Key words: Gothic subculture, modern dress code, Victorian, Romantic, Corporate Gothic, style codes.

4

Рис. Г7. Тези на VII міжнародну науково-практичну конференцію

Рис. Г8. Сертифікат VII міжнародної науково-практичної конференції

Рис. Г9. Диплом переможця «Печерські каштани»